

העולם הזה

הסתדרות הציונים
הכלליים
מפלגת המרכז

מחיר
100
פרטה

מס. / 715 שנה 14 / ח' תמוז תשי"א / 12.7.51

השבועון המצויר
ל אינפורמציה

השבועון הסצור לאינפורמציה המערכת והמנהלה:

רח' ליליבלום 12, תל-אביב
ת.ד. 136, טל. (זמני) 66785

מו"ל: העולם הזה בע"מ; מודפס בדפוס ישראל בע"מ; הפצה: פלם בע"מ.

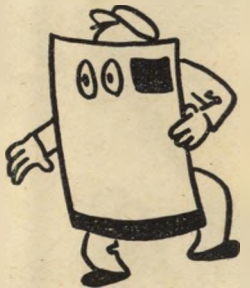
21.12

לפני חודש, ביקש העולם הזה מכל סופריו המשותפים בעולם להמציא לו חומר עובדתי מקיף על תנאי המחיה של האדם הפשוט בעולם. המטרה: לאפשר לקורא העברי השואה אישית, או ביקרית, של שני תנאי חייו לאלה של חבריו בעולם. יתכן שתוצאת דו"ח מקיף כזה תהיה שכולנו נמנע קצת בריטניה, או, אם נרצה בכל זאת לרסוק, נדע לפחות על מה אנחנו רוטנים. הראשון שסיים את תפקידו זה ושלח דו"ח מקיף על חייו האדם הפשוט בבריטניה— ארץ שהמשרד בה דומה ביותר למשרד שלנו — היה רוני בר, שמילא את פעם תפקיד של סופר-משוטט של העולם הזה, אף כי שמו לא הרבה עד כה להופיע בעיתון. מאז חזר רוני ארצה, נכנס לתפקיד של צלם-מערכת קבוע במערכת העולם הזה.

רוני בר, בן 31, הוא יליד לונדון, מדבר עברית המצטיינת בניב המיוחד למחוז קוקני המפורסם שבטבור עירו. אחרי שרכש לעצמו שם כצלם אמנותי (סיסמתי: "צויר בעזרת אורח"), בא לארץ עם אנשי מחל, שרח בצה"ל, החליט, אחרי המלחמה, להישאר כאן.

עם כניסתו של רוני לתפקידו החדש, פרש מעבודתו הקבועה במערכת צלמנו הראשון. אחרי שנה של עבודה מאומצת ביותר, שדיה להתיש את כוחו של אדם, החליט תחלה מקסים סלומון להתמסר לתפקידים אחרים. מקסים, שהצטרף למערכת בשעת חבלי לידה ראשונים, עזר לקבוע את קוה הצילומי. אולם עוד בכניסתו לעבודה הבהיר שלא יהיה זה אלא סיור זמני, ששאפותיו האמתיות מונחות בשטח אחר.

רבבות פוראי העתון. שמקסים שימש להם עין במשך שנה רצופה, ילחחו בכרכה בדרכו החדשה.

בגליון 712 ספרתי, במידור זה, על החבר שהציג את עצמו בפעולה כעורך העולם הזה, וזכה לאהדה כה רבה ולתקיף משטרתי. ראובן אטני, איש פועלה, שלח לנו מכתב מפורט על אותו מעשה, מכחיש כי בני עפולה היו באמת כל כך תמימים. מסתבר שחשדו תחילה באותו צעיר, אלא שידע להשקט את כל החשדות בשימוש חפשי מאד בשם שנטל לעצמו.

בינתיים נראה שמעשיות מעין אלו הפכו איפנה. כך מספר יוסף חורני, מרחוב העצמאות מס' 52, חולון על מקרה שני שקרה בבית הברית בקרבת ירושלים: "...הציגו את עצמם שני אנשים, האחד בעל מצלמה והשני בעל לשון חדה, כחברי מערכת העולם הזה, העורכים אינקוגניטו בקרית בבתי".

הבראה על מנת לכתוב עליהם בעתון. בעל הלשו אסף שיינס שאחדים מהמבראים כתבו, ויחד עם בעל המצלמה צילמו את פרצופי הנשים שהאירו להם פנים. מלבד זאת דרשו השניים כל נתח טוב בשעת הארוחה, אולם לא ניסו לזכות בכל יתרון אחר. המסקנה של יוסף חורני: המערכת אינה צריכה לכעוס, כי אם לשמוח, שהרי מוכיחים מקרים אלה את פופולריות העתון. עד כה לא נודע אף מקרה אחד שמישהו הציג את עצמו כחבר מערכת של עתון אחר. אלא שוזה אחת הנקודות בה מוכנה המערכת לוותר, ברצון רב, לשאר העתונים.

קוראי העולם הזה, החובבים את רותי, בת דוש, יוכלו לחוג חג קטן בשבוע הבא: יום הולדתה הראשון של הנערה השוכנה. ביום זה תציג למעריציה את "רותי", 1951, שנבחרה מבין המשתתפות בתחרות שהוכרז עליה בשעתו ע"י העתון. כן יוכלו הקוראים להתכונן לתצלולים מיוחדים: דוש תחליט לתת לא לחוג את היום כדרכה שלה.

הזויר

מכתבים

לרנלי יובל 25: מצא לו חודמות נוחה לנח אחרים ולשבת את עצמו.

מר נרדי נדמה מן העובדה, כי השירים שהושרו בארץ לאחר שובו מארצות הברית, נשאו אופי זה וזה, ואז הוא "החליט להתייחס מסר ליצירה עממית הצריכה לתפוש את מקור מה של הנגינה ההמונית חסרת טעם ומשמטמת החושים". יפה מאד! אינני בא להגן על היצירות מסוג הנ"ל אבל אולי כדאי להזכיר לקומפוזיטור הנכבד שבזמן קרבות וגררנות שר העם את אשר קרוב ללבב ומבטא את רני שותניו. ואין לו זמן להתפלפל בבעיות הסנסון, אבל למר נרדי רחוקה הרחוקה שפעמה בלבו תימה של אלה ששרו "בערבות הנגב" בנסעם לחיות כי אז, הוא, מר נרדי, במקום לשבת בתוך היישוב וליצור, למענו ונח לשפר את טע' מו ישב לו בכתבה מאחורי האוקיינוס וסדר קונצרט (שנושאם כמקובל היה שופן) מש' לו באולמי קרנטי... ומה פתאום נזכר ב"כל" ניות? הן "כלניות" כבר ירדו כקעס מן הפק בוסן שוכו ארצה. אבל עם השיר הזה יש לו חשבון מיוחד. לשיר יש כנראה חצי רון גדול והוא: שמחברו איננו נרדי העצמו, כי כל הדיבורים על שוהר שנסעו אינם אלא שפספס נרדיא. וכוח נא מר נרדי כי שרדו "השוכה לרב החובל" הוא שיר עברי, או ש, "אורי המוד" אינו מהות תערוכת של ולס וינאי ומנגינת רחוב רומית.

אם "כלניות" הם שיר "הקיינו אשר נכתב על סדרת השלשן הפולני" ידועו אחרים, כי

בשנה האחרונה קראתי כל שבוע את העיר למ הזה, וכל שבוע הרניו אותי מחודש. החל מן העולם הזה 713 אני סולח לכם את עונותי תיכם: האוביקטיביות הבלתי-מפוקפקת של הי עתון בהבהרת עמדת כל המפלגות לקראת הבחירות הוכיחה לי כמה דרוש עתון בלתי תלוי בארץ. אני מוכן לקנות סחורה זו במחיר התרנויות שבועיות.

ד"ר ש. קרן, ת"א

שוק שחור, מה?

שער עזריה או מחנה הסגר?

בין התקפותיו השניירותיות על העולם הזה כתב שבועון מסוים ששתי תמונות ברפורי טניה שלכם על שער העליה (העולם הזה 709) לא צולמו במחנה. האם זה נכון?

יצחק קרסקי, חיפה

לא, לוא התענוג סופר אותו שבועון יותר במחנה וביושבו, במקום להסתפק בדברי המנהל, היה גם הוא מנהל את המקומות שנתגלו לצלם העולם הזה, ש' בילה במחנה שעות רבות.

כנפית ואורי המודי

התפלגותי מאד לקראת מועד טורי העולם הזה 711, את דברי מן חום נרדי אשר,

רענו של בעל היובל בעניני בקורת מחזיקים לית אינה מענינת אותי ביותר מלרות, שלפי דבריו אשר הורפסו בתכניה לקונצרט שלו, "נחום נרדי הוא הקומפוזיטור המוכשר המכין רי והספרה ביותר בישראל, והסמכות הנרדית ביותר בעולם כולו בעניני המוסיקה היהודית העתיקה והחדשה" (איזו צניעות משכנעת!).

נעיר מחפש את המחר

אוי לאותו הנער שמיליוניו היא מחרתו בחיים ושאיפתו לעתיד, כפי שמחזיק ברפורי טניה שלכם על חיים טסה (העולם הזה 713). האם חשבו אנשי הארגון, האצ"ל והלח"י שי יהיו אנשי מחרת כל ימי חייהם? האם במי דינה של היום אין כבר אידיאלים שעבורם כדאי ללחום? איש אינו אשם שחיים טסה יצא נכה. אם לצטט מ"בשרות פלשט 1948": "מחר זה רם, מחר זה זעה, מחר זה קרי בנות".

אלהיו שמיר, ת"א

העולם הזה הוא השבועון היחיד בארץ שאינו מזלזל בכבוד איש המחרת העברית. תבורנה ידיכם.

גדעון אורדו, ת"א

היה זה מאמר נפלא. אמנם כך בדיוק המר נש אצל ההבנה, שהלכו בלי צו תנועה לאן שהלכו בשנים 1943-1948, אך אם מברכמת אכזבה הרי לא על בנין, כי אם על אבות המדינה שבידם הנה השלטון, כי הם מפלים לרעה את לוחמי אצ"ל. בכל השטחים לא המי צאו אצ"לנים לא בשרות המדינה ולא בר" נות נבחות כצבא, לא בשיכונים ולא בשום סידור אחר.

מ. רוון, אצ"לניק לשעבר, אורח בהוה ובעתיד.

אם דירתו של חיים טסה היא דלה, אז מה דירתו אורדו?

בן השכונה, ת"א

עתיד טוב יותר לא מוצאים במודעונוי ביי ליארה או בחלונות דאחה של עולם החוק (שבן), אבל, לא ברור עתיד חיים יותר מעי' תירו במדינה, ככריחה ממאמין החיים עתיד יוצרים, ולמענו צריך ללחום מסקנה: יש על מה ללחום, אולם חיים טסה חרל להיות לזהם, כנגד חיים, שדעתו הוא חיל שברח מן המעי' רכה, אני מוכנה להציג עשרות לוחמים אמרי צים, ביניהם פצועים ונכים, שהמדינה לא הנישה להם עתיד ורור על מנש, ובכל זאת נמצאים הם עתה במקומם המתאים.

שילמית גלברד, ת"א

חיים לא צנח לאחר שנפסם, אלא רץ מספר מטרים לבר, ואחר כך נחמד ע"י מספרו אשכנזי, שמסר את החיפוי על התייה לתלמידו שמי.

המעמד השני

אנא, הרבו ברישומי על "המעמד השני". לדעתי אין דרך טובה יותר לקרב את בני היישוב הוותיק והעולים החדשים זה לזה. הא דיושת האיומה של היישוב הוותיק כנפי' החי' דשים נובעת מחוסר ידיעתו את היישוב ושאי פותיחם של העולם. קטעים על עולים בדרים יכולים לתרום תרומה גדולה לקליטת העולים. מ. ג., רמתיים

שמשון בירושלים

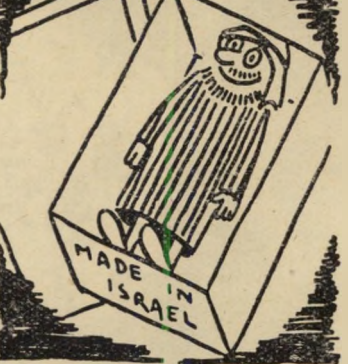
בתעולם הזה (713) שואל יצחק קוקיא מדוע אין מכון שמשון בירושלים. לדעתי, מפני שהנער הירושלמי עוד לא יצא מקליפת הביי צה.

יצחק שמשון, צה"ל

איפה מוצא הקורא שמיטוב ביצים כה גדולות?

יא חביבי

הכוונת של המאמר ("העולם הזה" 714) הייתה ערבית, חלק ניכר של התכנית האמנר תית ב"חביבי" הוא ערבי, המאכלים הם

ערבים. האם זו נציגות התרבות העברית בכנר?

שלמה ניסנמן, צפת

התרבות העברית יכולה לעכל גם קבאב ושישליק.

במו עיני

האב הריוק

עולה תימני, סעדיה סר למסעדה עם חברו יחיה (מהותיקים). בשעת הסעודה נכנס רביסמל. סעדיה הביט, בהשתוממות, בנושא שלושות הפסים והפלפל, שאל את חברו: — שו האדם, יא יחיה? מה יש לו על הזרוע?

אתה לא יודע? שלושה פסים זה סימן שיש שלוש ילדים. שלושה ילדים, והעניול זאת הי אשה.

אחר חמש ד' קות נכנס סחל. סעדיה: — ומח זה?

— זה סימן שיש לו שלושה ילדים. סעדיה הרחל קצרות, קבע בשצף קצץ: — דחארים אבו, איבן אלממור. שלושה ילדים עשה ועדיין לא לקח לו אשה?

קורא ישראל שפירא, כפר סלמה.

זוכה בפרס של לירה אחת (בלי אשה)

במרחב

כל הכבוד למדור במרחב. אולם הנה הזי כרתם (העולם הזה 713). איז מוזמר צדיק שני של היא מיכיר מפלגת אל אימחלאל (של נרדי סעיד באשא). לי היה נדמה שמפלגת נורדי אל סעיד נקראת, "מפלגת הקונסטיטור ציה הדימוקרטית", ומפלגת אל אימחלאל היה המפלגה הפאשיסטית האופוזיציונית מזה עשרות בשנים.

ניסן בן-אפרים, ת"א

הקורא בן-אפרים צודק. עורך מדור במרחב התבלבל.

ביאליק והפרנקים

טוב יעשו התלמידים הפרנקים את יחיריהם של שונא הפרנקים ביאליק, הנל' מרים בבתי הספר השונים. הייתי מוכן להיות חילוק המחרימים, אלא שבכלל היחסים המ' תחיים ביני וביני המורה לפרדות לא אוכל לעשות זאת, הוא עלול לרפוס אותי כהונל. ח. ט., שני' התקוה

זהירות. האשכנזים עלולים להתנקס ב' החזרת המסורות הפרנקים: יהודה הלוי ושות'.

התשבץ המצויר

בתשבץ המצויר (העולם הזה 711) נמצאת "שממית" מורה מאה. הצויר אינו מוזכר, אפילו בתור קאריקטורה, שום היה קיימת. אם התכוון לעכב"ש, הרי מומן חילו לפרש את השממית התנ"כית כעכב"ש. עתה קוראים שממית למשפחה של לאות משפחות ליליות, ש' לאות ורנר, ירושלים

דוש מבקש את סליחת הקורא ורנר (ואלוהים). אין הוא מומחה בתורת הל' טות.

פרס תשבץ

האם קורא שזכה פעם בפרס יכול לזכות שנית?

אוריאל שכטור, סבריה

אין כל מניעה.

דוגרי: קריאת הענינון — שעה של קורת רוח. התשבץ — ביצה לדוגרי לשעה נוספת. בלעדי זה עצוב פסיק עצוב מאד נקודה דבילקום! יר חפשיה לרפוס לבניו

נא לא להסית.

"במו עיני"

בתורת המדור, "במו עיני" היא טעות מיסודה. המשרד לשיפור הלשון אומר: "במו" הוא לשון ארכאי, שאינו כשר אלא בשירה ובמליצה ולא בלשון בני-אדם. אברהם כרסנתי, חיפה

נראה שבני אדם כנפריים בחוק המשדר. העולם הזה נגדר אחרי בני-אדם.

4x4 קוראת

הרשימה על חובבי הרדיו (העולם הזה 711) הייתה 100%, אולם טעיתם: אין זה נכון שחצית חובבים וזהם, להיפך: אם נביא בהש' בין את המחירים היום, הרי מקלם המתאים לקליטה טובה של ארצות רחוקות עולה לפחות 100 ל"י, וכל מורה עולה כ"א ל"י. רדיו של חובב רדיו ישראלי איננו מוגה בשושים.

אלהיו שטנגר, חובב 4x4, ר"ג

ה ש ע ר

בפרס השבוע השלישי שלפני הבחירות הגדולות נראה שהופיע מועמד חדש, המוכן להגחית מכה הגונה למועמדי כל המפלגות: המועמד חום. הוא צינן את הלהבות הבוחרים, השרה עליהם רוח של אדישות עוינת אמר הליצן: המפלגה המנצחת תופיע בעגלת קרה.

סווי ידעה להתגונן בפני החום הזה, מבלי לוותר על השתתפות פעילה במלחמת הבחירות. חור לסיקח גלידה ממותקת קל יותר להסתכל וליהנות מן המודעות (הפחות מתחשלת) של המפלגות למיניהן, סווי, אר כי היא רק בת 13, יודעת לפסוק את פסוקה. אומרה היא: ההבטחות נמסות אחרי הבחירות כמו הגלידה.

סיבה נוספת מאפשרת לסווי ליהנות הנאה יתרה מן המודעות: כמו קרוב למחצית הבוחרים, אין היא יודעת לקרוא את הכתוב בהן. כי סווי היא בת גיירורק, שפת דיבורה אנגלית. אולם, היא אומרת: הצעירים נחמדים. (מומחים לתעמולה לא יכעסו עליה: יתכן שאמרה זאת מתוך גימס).

**עוֹלָמוֹ 88
הַאִישׁ הַקָּטָן**

לסלי פלטשר: אחד מבין 8 מליון בלונדון

מאת רוני בר

לונדון של היום דומה לכותרת דבורים: ביתם של שמונה מיליון דבורים, העמלות, חיות ומבלות באיזור המקיף למעלה מ-1500 קילומטרים מרובעים והקרני לונדון רבת, שגדל מדי שנה, מאז המהפכה התעשייתית במאה הקודמת. אך כיוון שהאנגלי הרגיל אינו אוהב חברה במיוחד, דומה שלונדון כולה מורכבת תאים, תאים, מיוחמים בפני עצמם, כפריים ומחוזות המצטרפים ליחידה אחת, המהווה את בירת האימפריה.

האֵת הִיָּה חֲשׂוֹר. לסלי פלטשר, המכונה ליו, חי (עם אשתו ושלוש בנותיו) ועובד בהארו, כפר קטן שנבלע במטרופולין המתרחבת בלי הפסק. ליו נולד בהארו. לא כן אשתו גליידס, שבאה מאיזור לונדוני אחר והנחשבת עדיין ל"זרה" עלידי השכנים (למרות שהיא נשואה זה עשר שנים לבן הארץ). השכנים עודם עוקבים, מחלונותיהם, אחר כל אורח הבא לביתם של הפלטשרים ומנסים לנחש את זהותו. כאשר אחי גליידס היה מבקרה בשעות שבעלה לא נמצא בבית, גברה הרכילות המקומית לממדים כאלה שהוא נאלץ להפסיק את ביקוריו. השכנים לא ידעו כי הוא אחיה ובגלל "נימוסיהם" המיוחמים לא התאמצה גליידס להעמידם על טעותם.

ביתו של פלטשר, בן ארבעת החדרים ושתי הקומות, עומד ברחוב המלא בתים כדוגמתו ושכולם נבנו לפני כמאה שנים ומכניסים לבעליהם שכר דירה (לדייק: שכר בית) בגובה חמש לירות לחודש.

תקציבים של גליידס וליו מותכנן ביותר, ובדרך זאת הם מצליחים לחסוך חמשים עד שישים לירות לשנה, לרכישת מותרות ולהוצאות מיוחדות כבילוי חופשה על חוף הים (נוסף לכך זוכה ליו לחופשה שנתי, בתשלום, של שבועיים). בשנה האחרונה, הוציאו את כספי החסכון לרכישת מכשיר טלוויזיה. למרות שכל הסכום היה בידיהם, במזומנים, ביכרו לשלם עבור המכשיר לפי שיטת התשלומים בשיעורים (לירה לשבוע), המבטיחה תיקוני חינוך משך תקופת התשלומים.

עם הכנסת המכשיר לבית נשתנו סדרי חייהם הפרטיים: הם ממעטים לבקר בקולנוע וחוסכים כסף, בהסתפקם בשעשועים המשודרים הישר לביתם. מלבד זאת מושך המכשיר גם את הילדים לבית, והם מתאספים סביבו כל יום אחר הצהריים, כדי לא להפסיד את תכנית שעה חמש המוגשת להם במיוחד.

כך השתלטה התיבה, העומדת בפינת החדר, על חיי משפחת פלטשר.

**אזרח במדינת
הקיצוב והצנע חי
בדירה בת 4 חדרים
שיש בה מקלט
מלביזיה אך אין בה
אמבטיה אומקלחת**

ליו אינו שליט. לסלי פלטשר עובד בקודאק בע"מ, באחד מתהליכי הפקת סרטני קודאקרוס צבעוניים. בגלל העבודה המתחלקת לשלוש משמרות, לפי תורנות, חייו הפרטיים של ליו בלתי סדירים במקצת. אם הוא יוצא לעבודה במשמרת השנייה, למשל, בשלוש אחר הצהריים, הוא קם בשמונה וחצי בבוקר (אשתו רוצה לסדר חדר השינה) נפרד מהבנות, הממהרות לבית הספר הנפתח בתשע ונסגר בארבע ויוצא, אחר ארוחת הבוקר, לחלקתו: כברת קרקע שהושכרה לו לעריכת ערוגות מספר, בהן הוא מגדל ירקות לתצרוכת משפחתו (היבול אינו מספיק למכירת חוץ). באותה שעה עוזבת גליידס את הבית, יוצאת לעבודתה כעוזרת במשק בית קרוב ובית פלטשר נשאר ריקם עד ארבע אחר הצהריים, כאשר הבנות חוזרות על מנת לשתות את התה שלהן (ארוחת צהריים קיבלו בבית הספר).

ליו עובד בחלקתו עד שעת פתיחת המסבאה: אחת עשרה וחצי. באנגליה אי אפשר להשיג משקאות משכרים אלא בשעות מיוחדות ואין כמעט בית קפה המוכר בירה, המשקה העממי. המסבאה, המוכרת משקאות משכרים (ובמיוחד: בירה) היא מרכז החיים החברתיים באנגליה ואין לונדון יוצאת מכלל זה. ליו הולך למסבאה, פוגש בחבריו, מטיל חצים בלוח המטרה (הוא חבר מועדון מטילי החצים, הקשור למסבאה, והשולח את נבחרתו להתחרות במועדונים אחרים) ומשוחח על פוליטיקה. דעותיו לקוחות מהעתון שהוא קרא — וכיוון שהוא קורא את ה"דיילי אקספרס" (עיתון שמרני, אנטי-ממשלתי ובעל התפוצה הגדולה ביותר באנגליה) פירושו של דבר שהוא שונא ביורוקרטיה ועומד לצדו של הנרדף והחלש.

ככל פועל בריטי, גראה שכמעט ואינו עובד, מאחר דרך כלל לעבודתו, שהוא גם מקדים לעוובה ומשתעמם בה במידה לא מעטה. אולם הוא שונא סטיות מהמקובל, אינו מתלהב לחידושים ועבודתו נעשית בכל זאת (למרות שאין אדם יודע כיצד ומתי).

רובו של יום הוא רוטן על עבודתו ועל מנהליו, אך אין הוא מתלונן אלא לפני חבריו בלבד. אם הקובלנה היא רצינית ומבוססת, סופה שתגיע לאוזני אחד המנהלים שיחקור בדבר וישתדל לתקנו.

אין ליו פלטשר שבע רצון מעבודתו, הוא יודע כי סיכויי עלייתו בדרגה מעטים. אך אין הוא חושב לנטוש את עבודתו, ולהחליפה באחרת,

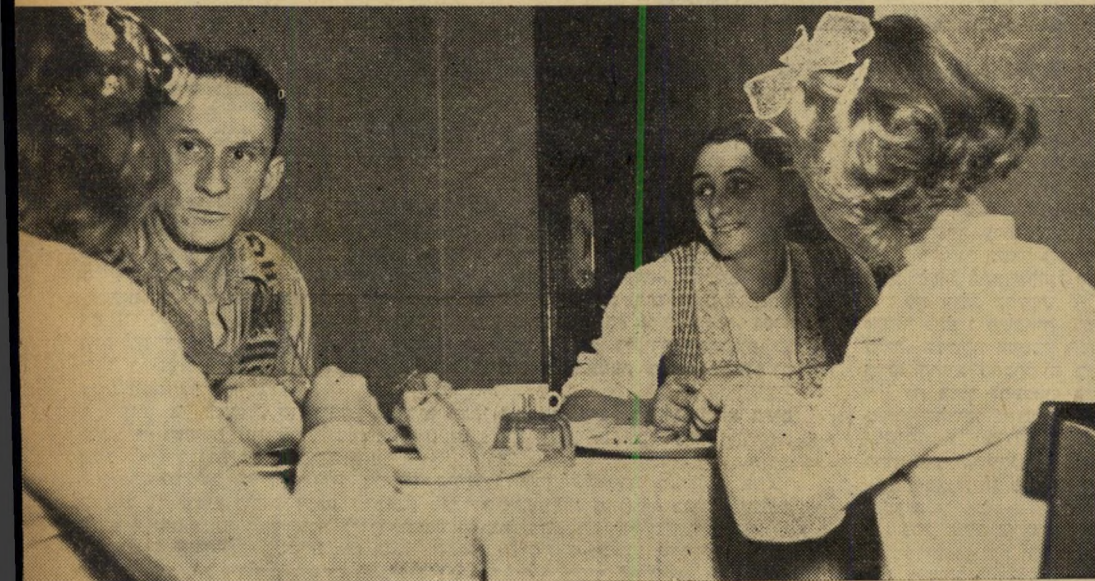
ליד הגדר, פרידה משפחתית. אחר ששתי הבנות הבכורות, ג'ויס ומייבל, יצאו לבית הספר, נפרד האב מג'ניפר הצעירה, יוצא לעיסוקי לפני הצהריים שלו. בתכנית: עבודה בחלקתו, שתייה קלה במסבאה, הטלת חצים עם חברי המועדון.

שני מפרנסים, המש נפשות. ליד משתכר עשר לירות לשבוע, סכום הנחשב כנאה בעיני פועל אנגלי. גלידיס מוסיפה כמה לירות לשבוע כעוזרת בית. בכל זאת, כדי לאזן את תקציבם, על גלידיס לברר היטב בין קופסאות השימורים לפני שהיא מקציבה להן את מספר השיניגים.

מרוויזה: כן, מקלחת: לא. בבית שנבנה לפני מאה שנים לא היה מקום לחדר אמבטיה (או מקלחת). הדיירים של היום הספיקו לזכוש מכשיר טלויזיה, סרם התקינו חדר רחצה או דוד לחימום מים. התוצאה: ליד רוחץ במטבח, במים הקרים. — שעה שגלידיס מכינה את ארוחת הבוקר בשולחן הסמוך. כאשר היא התרחצה, חיכה ליד בחדרו עד אשר תגמור.

קיצוב, נוסח אנגליה. לארוחת בוקר מוגשים קוטלי חזיר, ביצה, ריבה, תה ממותק. למרות שגם אנגליה מקצבת מזונות ותושביה (שתי ביצים, מאתיים גרמים בשר לשבוע) דואגת הממשלה לגיוון המזונות, מחאמת עצמה לסעם האזרח.

במוצאי, חדר לנפש. רמת חיי הפועל הישראלי אינה שונה בהרבה מזו של הפועל האנגלי, מלבד: שיכון. שעה שפועל ישראלי נאלץ, לעתים קרובות, לצופף משפחה בת שלוש, ארבע נפשות בחדר או שנייה גרות חמש נפשות בית פלסטר בבית דו קומתי, בעל ארבעה חדרים, המופרדים עלידי מדרגות המובילות מחדרי המבוגרים לחדר הבנות והמטבח.

כוס בירה, המלת חץ. בשעות הפנאי יש לליז מקום לאן ללכת, בו הוא מבילה כעממו, נהנה משעות המנוחה: המסבאה, בה הוא משוחח, על כוס בירה (פושרת, בדרך כלל, כמנהג האנגלים) עם מכריו וחבריו על ענייני היום. המועדון, בו הוא נפגש עם חברים קרובים יותר, מטיל זרעים בלוח המטרה, משחק בפסיפס, מחליף דעות על מזג האוויר. הוא מקל על עצמו, בדרך זאת, את השיעמום והחד-גוניות הבאים עליו בשמונה השעות, בהן הוא מרותק לעבודתו.

ליד הכיריים, צנור גז. שלא כבישראל נוחים חיי עקרת הבית האנגלית בהרבה. אין היא צריכה לעסוק בפרימוס רעשני, נכבה לעתים. אף אם אין ידה משגת כיריים חשמליות היא יכולה לבשל מהר, נקי וזול בעזרת גז המזרס בצינורות.

רמה: דומה, תוכן: שנה. אחר משמרת עבודה, כמה כוסות בירה במסבאה, קצת עידור בעריגה נח ליו פלסטר בכורסה, כשרגליו נתונות על שבכות האח (שאינה מובערת) ועיניו בתיבת הפלאים, המביאה אליו מאצמד לורדיס משחק קריקס (הדומה למשחקה ההקפות הישראלי). תוכן יומו של פועל אנגלי טיפוסי רב מזה של פועל ישראלי, שרמת חייו אינה שונה בהרבה. הסיבה: תנאי המגורים הטובים (יחסית לאלה של הפועל הישראלי) ואפשרויות הביילויים הפשוטים, הנובעים ממסורת עממית בת מאות השנים ואשר טרם חספיקה להיווצר בישראל.

כי הוא עובד כבר 12 שנים אצל קודאק וקשה להיגמל מהרגל בעל וותק שכזה. נחמתו: במסבאה לפחות, הוא גבר בין גברים. בביתו הוא שליט (כך, לפחות, הוא סבור). במציאות: גלידיס היא השליטה בבית, בו ובבנות, חולקת עמו את משא חייו היומיום. אך הבולט ביותר — אפשרויות השעשועים וה- בלויים הפתוחים לפניו, לפני גלידיס ושלוש הבנות: כולם קוראים (בחטיפה) את השבועון המצוייר "פיק" ציר פוסט", מנתחים (באריכות) את תמונות היפה פיות, המופיעות בו. לעתים יוצאת כל המשפחה לחזות במירון כלבים, להיכנס בהתערבויות על סכומי כסף פעוטים (שני שילינגים, לפחות) ולעקוב, במתיחות רבה, אחר ששה כלבי מירון המנסים להשיג (לשווא) ארנבת עשויה פלדה, ומונעת בכוח חשמל, המקדימה אותם בת- מידות. לפני התחלת המירון רוכשים הפלטרשים כרטיסי זכות המשתפים אותם, בחלק המתאים, בהתערבות. ככל שגדל מספר המתעבים וככל שרבות חילוקי הד- עות ביניהם (מי מהכלבים יזכה במירון) רבים סר- כוייו של ליו לחזור לביתו עם לירה, שתיים, חמש או עשר שהרויחן (כמובן: אם שיחק מזלזל ובחר בכלב המתאים). אולם מזלו של ליו שיחק לו כבר לפני 11 שנים, כאשר ניצל מחופי דוגריק הבורים, הספיק לשאת את גלידיס לאשה, לחזור לחזית, במזרח התיכון וב- בורמה. אחר שירות של שש וחצי שנים חזר לביתו, בו מצא שתי בנות, שכמעט ולא הכירו את האב, שביקר פעמיים בלבד משך שש וחצי השנים בביתו, בזכותו בחופשת חייל חזית.

העם

מה הם חושבים, מה?

מה הם חושבים, מה? אמר בכעס פקיד בנק, בגיל העמידה, כשעמד לפני לוח המודעות וקרא את כרוזי המפלגות השונות.

לא הוא בלבד שאל שאלה זו. אם לדון לפי רמת התעמולה המפלגתית, הרי הבר-חר הישראלי הממוצע הוא נער בן 8, ששכלו מפגר במקצת, קל אמונה ונעדר חוש ביקורת.

המזר ביותר אינה המידה הגדושה של הדמגוגיה, שהיא טבעית במלחמת בחירות, אלא העדרם הגמורה של כל שאר סוגי התעמולה — ההסברה ההגיונית, הניתוח הצלול.

שום מפלגה אינה טורחת לגלות את עמדתה בשאלות היסוד האמיתיות. במ קום זה מעתיקה אחת מרעותה את ססרי מאותיה חסרות-התוכן, לפעמים בצורה מנוחכת. בבתי הקולנוע מוצגות, בהפסקה, שתי מודעות — אחת של מפא"י ואחת של ציונים-כלליים — ששתיהן אומרות בדיוק את אותו הדבר: חשוב על עתיד הילדים, בחר בנו.

נקמת-הבחורים, הרת-הסכנות: אדישות כמעט מוחלטת לגבי מלחמת הבחירות. תייר יהודי שירד מן המטוס בלוד והסי תובב שעתים בתלאיב שאל בתימיות: האם הבחירות נדחו?

הכנסת

בלי ביטויים עולבניים

כאשר הצלצול ההדהדני כינס את ח"כי הכנסת הראשונה לישיבתם המאתיים ושבעים ידעו כי זאת ישיבתם האחרונה. לשמע הצלצול שאינו פוסק נתכנסו אנשי מפ"ם פתוחי החולצות, אנשי חזית שצרי ציותיהם קופצות מחוץ למכנסיהם, כמזנון הכנסת, ממסדרונותיה, מחדר המנוחה (רק לחברי כנסת!).

בין הח"כים, שרובם קרחים, ממושקפים או/ו משופמים, בלטו שלושת הערבים, תופיק טובי גלוי הראש, אמין גרגורה חובש תרבוש אדום, סייף אל-דין מוחמד סעיד אל-זועייבי עטוף כפיה צחורה, עמם באו כמה מנהלי משרדים, מזכירי שרים, מזכירי הפרטי של ב. ג. — אלקנה גלי.

אחר שלוש הקשות הפתיחה מפסישו של יו"ר הכנסת, יוסף שפרינצק, לא הוסי מעו נאומים שהוכנו מראש (ומשום כך יש להקריאם), גיבובי דברים סתם, בי טויים עולבניים. בידידות יתירה, שלא כנהוג, נפרדו הח"כים זה מזה (ולפחות שלושם מביניהם — ממושביהם).

שקט לשלושים יום. כך נסתיימה כהונתה (המעשית) של הכנסת שהונכה בבוקר ירושלמי מושלג, לפני כמעט עשרים ותשעה חדשים. משך חודש הימים הקרוב ייקוט הבית ברחוב המלך גורג. שלושת המאזרחים הגדולים, תלת הלה-ביים, המוסחרים מאחורי חמשה עמודי הבית, המכונות המרכיוות החדשות, לא יופעלו. נתן יליןמור, ראש לח"י לשעבר, ממושקף, משופם ואדום שער לא ישב

בודד בספסלו הקיצוני, מנחם ביגין כחול חליפה ואדום עניבה לא יחזק בחבריו הצעירים, פרופסור בן-ציון דינבורג, קרח ועבדוק, לא יתכנס לעיון יחיד.

הכסאות המוננחים שלא כהלכתם, באר-בע שורות ספסלי אולם המליאה, הסדרות בחצי גורן, הניירות הפזורים על השולחנות (מ"הדור" גדול העמודים בספסלי מפא"י ועד "קול העם" קטן ומקומט בידי שליית מק"י) יסודרו, לשלושים יום לפחות.

תוך חודש זה יצאו עסקני המפלגות לקהל הבוחרים, ינסו להבטיח את שיתב נציגיהם לכנסת השנייה, שבנייה נוסח לחלוטין. אף חדר העתונאים רב-התקוק, עמוס מכונות הכתיבה וצופף שליחי מערכות העתונים (הבולטים ביניהם גב-ריאל צפרוני, "הבוקר"; יעקב רוזנטל, "הארץ"; שלום רוזנפלד, "מעריב") יחד עם תא השידור של "קול ישראל" יהיו זנוחים. הסיבה (הפשוטה) הכנסת החדשה נוצרת בחוק.

כאוגוסט, אולם מלא. היחידים שיישארו: מתקני מכבי אש, אדומי עטרי פה, צמודים לקירותיהם; תמונתו הגדולה והעצובה של הרצל, בעל הזקן האשורי, בקיר הדרום של הבנין; שולחן הממשלה (לדיק: ששת שולחנות הממשלה שצורפו לאחד) עמוס ספרי העיון, מוקף 14 כורסאות רפודות ירוק (ל-13 השרים ומזכיר הממשלה) ונתון על ארבעה סטחים יקרי ערך.

כאשר תיסגר, במחצית אוגוסט, הת-גועה ברחוב המלך גורג, וקציני בטחון לובשי מעילי עור (כמיטב מסורת הש"י) יבדקו את כרטיסיהם של אורחי ארבע שורות היציעים, המובדלים עלידי חבלים מתוחים בין הראשונה לשנייה, בה מאופ שרת (בעזרת כרטיסי כניסה כחולים) רא"י (בניגוד לשמיעה בלבד ביתר השלוש) ימלא האולם 120 ח"כים, בחירי העם בקלפיות ב-30 ביולי.

צבא

במקום פריג'ידיי, נילון

"יוסקה, הבאת פריג'ידיי?" צעקה נערה בלונדינית לחברה שעל אגית הצ"י, משגב, כשוו עגנה בחיפה, אחר מסע התעמולה לארצה. התשובה: לא, אבל הבאתי שני זוגות גרבי נילון. הנערה היתה שביעת רצון.

המעמד השני

ליתר בטחון. מטבע

באחת התחנות בין עכו לחיפה עלה לאוטובוס עולה תימן בא בימים: צמק גז ורוח, בעל זוג עיניים מספרות ומוסר פלות, זקן לבן יורד על מידותיו, נושא קתרוס.

לבקשת הנוסעים שינגן על כליו לא נענה. אך לבסוף נואות, פרס על מיתרי הכלי, זימר בבישנות ובקול חלוש שיר קצוב, חדגוני.

בתחנה הבאה עלה צעיר ערבי, רחב גרם ומשופם. עולה תימן הליס פניו

במעילה, הסתיר ראשו בין זרועותיו. הוא פחד מן הערבי. הנוסעים הרגיעוהו: "אתה בישראל, בין יהודים, בין אחים, אל תירא!"

הצעיר הערבי קרב לעולה, אמר: "אל תפחד, אחי" ליתר בטחון הניח מט' בע של מאה פרוטות בתיקו של העולה.

המשק

מחויבים להפסיד?

"לא ניתן להרוס מפעל ותיק של אחד מחברינו!" צעקו תעשייני המזון, שנת' אספו לישיבה יוצאת מן הכלל בהתאחדות בעלי תעשיית היום, הוא ומחר אנחנו — המשיכו בוויכוח הסוער המשתתפים. יש לפעול מיד!

למעלה מ-3 חדשים נמשכת השביתה במפעל הביסקוויטים של פרומין בירושל. לים הפועלים תובעים העלאה של שכר העבודה בגובה של 35 אחוז. בעל המפעל מסכים, אולם תובע העלאה מקבילה של מחיר התוצרת. הממשלה אינה מעוני

ינת כעת בביסקוויטים. התוצאה: הסיכ' סוך והשביתה נמשכים. לבסוף התרגו יתר התעשיינים: מה יהיה הסוף? ואם זה יקרה לעטים מתוך חוסר פירות או ירקות, או לתעשיית האס' ריות מתוך חוסר קמה. הדיונים נשמרו בסיד, אולם נתגלה, ששר המסחר קיבל התראה, שתובש גז' דו בקשה לבית דין העליון להוציא צו על תנאי, שיבכו וינמק מדוע נמנע מל' העלות את מחיר התוצרת בהתאם להצ' לאת השכר. האם בכלל אפשר לכפות על יצרן להמשיך בעבודה תוך נשיאה בהפ' סדים. ביתניים הופעלה קרן העזרה הה' דדית, וכל התעשיינים משתתפים בנוקים הגורמים לפרומין בעקבות השביתה.

אסונות

חבל שאין מים

"חבל שאין לנו די מים!" רטן כבאי, שטוף זעה, בהעיפו מבט זועם לעבר מאות עקרות הבית, הפועלים, הילדים והתינוקות שנדחקו מסביבו, לחוות במח' זה החינם: דליקת-ענק שכיסתה בעשן שחור סמיך כמעט את כל שכונת פלור' רנטין בתל-אביב.

ביום החמישי בבוקר הסתובב דוד שטיסל, עולה חדש מרומניה, במגרשו ברחוב סלמה, העיף מבט שיגרתו בערמות הצמיגים הישנים, הגרוטאות והסמרטוט' סים השייכים לו ולשותפו. לפתע נתקל מבטו בתמרת עשן זעירה. הוא אץ למ' קום, הוריד את הברנט שכיסה את ערימת הכמרטטים הרחיים שמן שקנה ממוסכים. הערימה בערה.

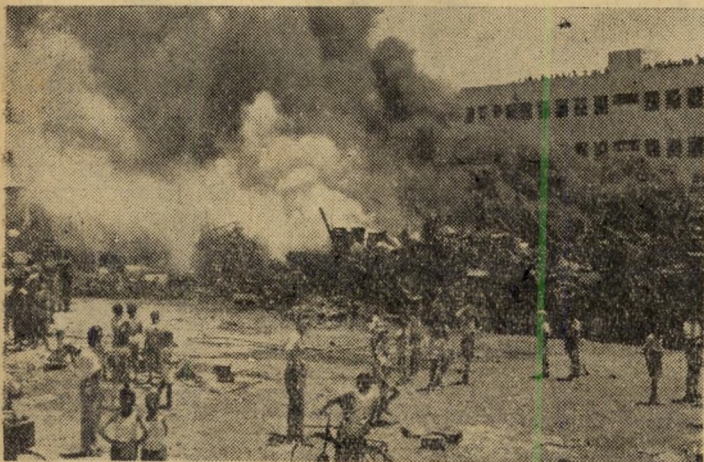
מכבי האש שהזעקו למקים תפסו במ' בס אחד את הצפוי להם: אין למעשה אפשרות לכבות שריפה של צמיגים. הם קראו את מכבי רמת-גן וחולון לעזרה. יצאו בכוחות משותפים גנד השריפה.

אחר 29 שעות, ביום ר' בשעה 5, נגב הכבאי האחרון את פניו, חזר רה המכונות האחרונות לתחנתה. התר צאה: המחסן נשרף כליל, יחד עם צריף שכן ומחסן קטן שני. הנזק: 2500 ל"י. אחת הסיבות שהבדירו על הכיבוי: לא היו מים במקום. המים הובאו מסינת הרצל-לונסקי, מרחק קילומטר וחצי. בסי' התיוו הכבאים על ראש 300 מטרים מעוקבים.

בתיסוהר

מה זה נשק?

"ואיה כאן מחסן הנשק?", שאל רם סולומון את המנהל הדני, אחרי ססיר בבית-הסוהר בפניה נידחת של דגמרק. "מחסן הנשק?", השיב הלה בתמיהה, "איזה נשק?" כשלמד לדעת כי המבקר שאל לנשקם של הסוהרים, שאפשר להש' תמש בו לדיכוי מרידות בבית-הסוהר, חיך המנהל, הצביע על ארון סגור במז' עול אכול חלודה, שלא נפתח זה שנים. תוכן הארון: תריסר אלות ישנות.

הדליקה במחסן הצמיגים ברחוב סלמה לקהל: מחזה חיינס

בנקאים, גנרלים, דיפלומטים.

במשך 63 ימי סיורו ב-7 אצות אירופה המערבית והצפונית ביקר רם סולומון, עורך-היון העומד בראש משרד המשטרה הישראלי, ב-57 בתי סוהר, בילה את מר' בית הלילות ברכבות ובסירות, בדהרו ממוסד אחד למשנהו. מסקנתו העצובה: מדינת ישראל, שהתמירה להיות המדינה המתקדמת בעולם, מחזיקה בבתי-הסוהר הנחשלים ביותר, מפגרת דור שלם אחרי ארצות-אירופה.

מעניין ביותר, בעיני רם סולומון, יליד בולגריה, בן 34, שעלה לארץ בהיותו בן 23, היה בית-הסוהר השבדי לעברייני השכיחים במדינה זו בודקים השוטרים, באופן שיגורתי, את דמם של הנהגים. אם נמצא בו אחוז מסוים — קטן למדי — של אלכוהול, נענש הנהג ב-3 חדשי מא' סר. מכיון שאנשים פשוטים רוכבים על אופניים, חל עונש זה בעיקר על בנקאים, עורכדידי, רופאים, גנרלים, דיפלומטים. אנשים אלה, "מזוינים" מראש מקום בבית הסוהר, באים לשם במכוניתם, מתקבלים בסבר פנים יפות.

בית-הסוהר הוא מחנה פתוח, חסר שמירה וגדרות. לכל אסיר פינה משלו בחזרו, כוננית לספרים, שולחן, פריחם. האסירים עובדים עבודה קשה מאד ביי בוש ביצות או כריית עציים, לא ניסו מעולם להימלט. בנקאי מפורסם, שישב 3 חדשים ופסל שדה גדול, חזר אחרי שיתחרו בלחית ידידיו, בקש את המנהל לאשר להם כי אמנם סקל לבדו את השדה. הישיבה בבית-הסוהר נחשב לעונש, אך לא לפגיעה בכבוד.

פריחים ומלתי-כבוד. אף כי לא בכל בתי-הסוהר האירופיים שוררים תנ' אים כה אידיאליים. אין כמעט מקום להש' חתם לתנאים השוררים בבתי-הסוהר הישראליים. בנגוד לנוהג הקיים במדינת ישראל, בו מזוינים כל הסוהרים באלות, ואחוזים מהם בנשק חם, לא קיים בכלל מושג של נשק בכל בתי-הסוהר של אר' רופה המערבית. כולל בריטניה. רוב ה'

* מקרה אופייני: נציג שבדי באום נידון ל-3 חודשי מאסר אחרי שנמצא אצ' כחול דמיו בשעה שנהג במכוניתו באוס' לו: השתתף בווידה של אים: נכנס לבית הסוהר בתום הוידה.

(המשך בעמוד 110)

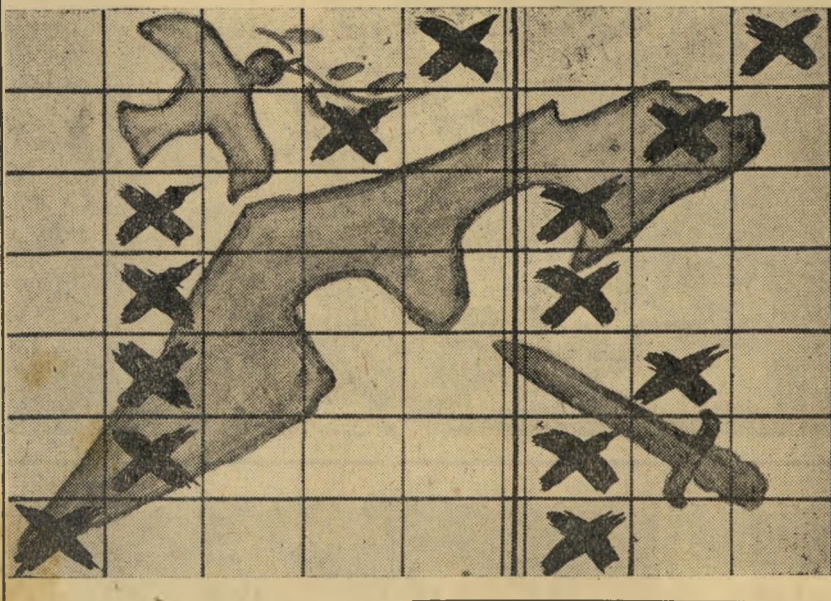
אבא. האם הם כבר גמרו לשחרר אותנו?

-517-

מה אומרות המפלגות :

המדינה במרחב

כלפי המדינות הערביות	כלפי ערביי ישראל
שיוון זכויות שיוון זכויות משטר צבאי נמוך	שלום ע"י מהפכה ע"י מהפכה כללית חופש מנובל
לא שלום לא מלחמה	שלום ע"י פשרה
התפשטות מלחמה לשם	התפשטות מלחמה לשם

מק"י

מכ"ם

מפא"י

פרוגרס

צ. כ.

דתיים

חרות

כל בעיות המדינה : כלכלתה, בטחונה, האפ" שריות לקליטת העליה, נובעות משורש משותף אחד : בעית היחסים בין מדינת ישראל והעולם הערבי הסובב אותה.

אופייני למלחמת הבחירות הנוכחית שכמעט כל המפלגות נמנעות מלהתווכח בגלוי על שאלה חיוניות זו, מעדיפות להתחבא אחרי הסיסמאות השיגרתיות, שאינן אומרות ולא כלום.

הבעיה שהבוחר חייב להחליט עליה :

מדינות ערב מתיחסות בשנאה גוברת והולכת אל המדינה, מכריחות אותה להפריש חלק ניכר מהכנסתה הלאומית (השמור בסוד) כדי להגן על גבולותיה הארוכים. נטל זה הוא מעמסה עצומה על הכלכלה הישראלית המנותקת מן השוק ה"טבעי" שלה, מעבר לגבול, וממקור האספקה של חמרי גלם ומצרכי מזון.

שלוש הדרכים הפתוחות למדינת ישראל :

התפשטות בכוח הנשק : מפלגה אחת (חרות) תובעת בגלוי את כיבוש ארץ-ישראל הערבית (ועבר הירדן). קרובים לדעה זו : אנשי מפ"ם (הדורשים להשתמש בנשק עברי כדי להקים מדינה ערבית "עצמאית", תלויה במדינת ישראל, בא"י הערבית), חוגים מסוימים במפא"י (ח"כ אליעזר לונה, וכפי שסבורים אחדים : בי. גי. בעצמו), אישים מרכזיים רבים במפלגות אחרות.

אף כי יש ויכוח רב בין הדוגלים בקו זה על שעת הכושר לביצוע, הרי מסכימים הם בהנחות היסוד : (א) צבא ישראל יהיה מסוגל למגר שנית את כל צבאות ערב, לגרשם מא"י הערבית, להגן על הכיבושים אחרי שיושבו ; (ב) לא נוח להגן על הגבול הנוכחי של ישראל, אך קל יהיה להגן על גבול הירדן ; (ג) קל יותר לקלוט את העליה כאשר קרקע המשולש יהיה בידי המדינה.

לא שלום ולא מהפכה : המדיניות המוצהרת של רוב המפלגות, החל ממפא"י ועד לציונים הכלליים, מושתתת על הנחות אחרות : (א) מדינת ישראל יכולה להתקיים לאורך ימים, בעזרת ידידיה מעבר לים, בלי כל קשר עם המרחב הסובב אותה ; (ב) המעצמות הגדולות לא יתנו לערבים (וליהודים) לחדש את המלחמה ; (ג) הצעד הראשון להשגת שלום חייב לבוא מצד הערבים, שיבינו באחד הימים כי שנאתם את ישראל אינה בציאותיות ; (ד) אין מקום לשום ויתורים מצד ישראל כלפי הערבים ; (ה) המדינה תוכל להגן על עצמה בכל שעה, אם תותקף.

החולשה הגלויה של מדיניות זו : אין היא מצביעה על שום מוצא מציאותי מן המצב הקיים, אין היא פוטרת את המדינה מהפניית חלק גדול מכוחה לפסים בלתי יצרניים (צבא).

התפשטות בדרכי שלום : אנשים רבים בישוב מאמינים שכדאי למדינת ישראל להגיע לידי שלום של פשרה ויתורים הדדיים עם הערבים, כדי לאפשר התפשטות כלכלית של המדינה בדרכי שלום וניטראליות משותפת של המרחב במקרה של מלחמה. הויתור העיקרי הדרוש מצד מדינת ישראל : החזרת הפליטים הערביים שמקומם טרם נתפס ע"י העולים החדשים, תשלום פיצויים הוגנים לכל שאר הפליטים, שלא יוחזרו. מכיון שדעה זו לא נתקבלה ע"י אף אחת המפלגות היריבות במלחמת הבחירות הנוכחית, אין היא מעניינת את הבוחר ביום הבחירות.

המפלגה היחידה הדוגלת בקו דו-ה"מק"י, המאמינה כי מהפכה קומוניסטית בכל ארצות המרחב תחסל את הניגודים הלאומיים, כשם ש"חוסלו בברית המועצות.

יחסה של המדינה אל המעוט הערבי שלה,

שגם הוא נתון להכרעה ביום הבחירות, נובע במישורין מתפיסת היסוד של יחסה אל המדינות השכנות. שלוש האפשרויות, המקבילות לאפשרות יות הנ"ל :

גירוש ערביי ישראל : אדם המאמין כי על מדינת ישראל להמשיך במלחמה נגד המדינות הערביות לשם כיבוש א"י הערבית, אינו יכול להתעלם מן העובדה שבמקרה זה יקחו ערביי ישראל לנצחון אחיהם הערבים. למרות זאת אין אף מפלגה מעזיה לתבוע בגלוי את גירוש ערביי ישראל, הגם שיש אורחים הכבורים שהדבר דרוש.

לא גירוש, לא שיוון : עמדתה הנוכחית של המדינה ורוב המפלגות, שפירושה לכבול את ערביי ישראל ע"י משטר צבאי המונע מהם חופש התנועה וחופש הביטוי, שולל גם את פעולתם הכלכלית החפשית. רבים מקוים כי ירדוה מת" מדת ו לחייהם של הערבים תניע אותם לצאת מן המדינה מרצון.

פרט לקומוניסטים מסכימות כל המפלגות, פחות או יותר, לקו זה. הציונים הכלליים תובעים להחזיר את החופש הכלכלי לערבים, כדי שיוכלו למיכור סחורתם לסוחרים עבריים פרטיים (במקום לבעלי מונופולין שמאליים). מפ"ם תובעת שיוון לערבים, אך היא כבולה ע"י העובדה שאחדים מקיבוציה מעוניינים בצמצום שטח-המחיה הערבי, ושלפחות חלק מן האחרים למצב ערביי ישראל הם אנשי מפ"ם בעצמם.

הסכנה של הקו הזה : הוא הופך את ערביי ישראל לשונאי המדינה בלבם, אך משאיר אותם במקומותיהם. התוצאה : נאמנות מפוקפקת במקרה של מצב-חירום, תמיכה גוברת והולכת של הערבים (בעיקר הנוער) במק"י, אף כי ערבים רבים יצביעו בעד רשימות מפא"י, בפחדן מפני אמצעי-תגמול.

שיוון זכויות גמור : קו המבוסס על ההנחה שערביי ישראל, אם ייקלטו במדינה מבחינה כלכלית, חברתית ותרבותית, יכולים לשמש גשר בין ישראל וארצות ערב, יגבירו את סיכויי השלום בין המדינות. מטעמים שונים דוגלים בקו זה : הקומוניסטים, וכפוף להסתייגות הנ"ל, סיעת הרוב של מפ"ם.

דרך א' : מהפכה לשם כיבוש

דרך ב' : שלום לשם התבססות

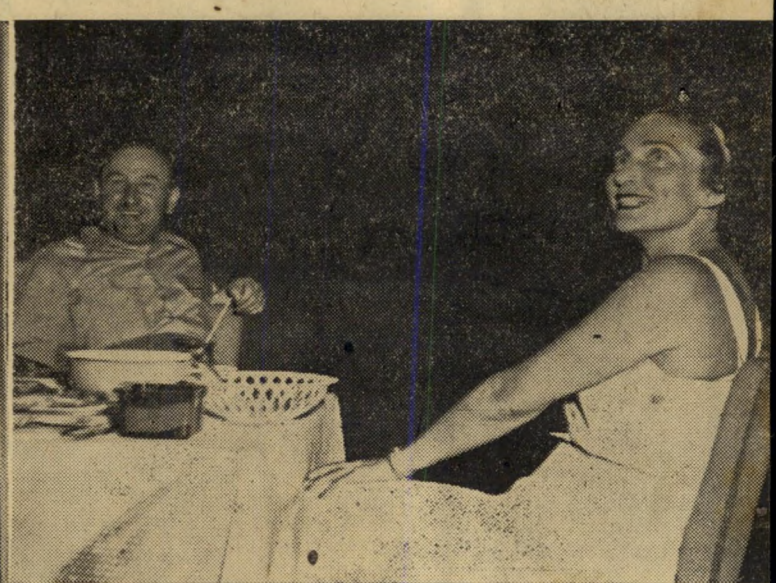
דרך ג' : לא שלום, לא מהפכה

ד יונגוף 99/97 הוא קסרקט מגורים באחד מרחובות אביב, כרך המדינה. גרים בו, מקובצים בדרך מקרה, ויוצאי מוצא אירופה וקדמת אסיה, פועלים, תעשיינים 99/97 טיפוסי, דעות הדיירים שנמצאו בדירותיהם בערב אינן משקפות את דעות כל האנשים שגרים ברחוב דיון דעותיהם שלהם בלבד, אינן מהוות אינדיקטור כל שהן ייתכן שדיירי בית שכן הם חסידי מק"י, הפועל המזרחי

"אנו בני חורגים". דוב ווגר, בעל חנות מס יתן את קולו ביסודי. הוא בעד קיבוץ גלויות, מהמשטר הנוכחי: "עכשיו רע, אנו (בעלי החנויות)

אחד לפנקס, אחד לרוזן. נתן נוסבך, 46, הוא בעל בית חרושת לכימיקלים הקורא את כל העיתונים ("כל מה שנופל ביד"), אך אינו מעוניין בפוליטיקה. בגלל היותו דתי הוא הצביע, בבחירות לכנסת הראשונה, לחזית הדתית, הפעם — למזרחי. רעייתו, מרגרט, אינה מזדהה אתו (בקלפי, לבד) מצביעה, כבפעם הקודמת, עבור המפלגה הפרוגרסיבית. הסיבה: יש הרגשה שהם הליברלים היחידים שנשארו במדינה.

"הכל הכל!" גברת אלמונית התנצלה, כי בתה איננה בבית. הדיירים בדירה השכנה לא התנצלו, הסבירו ברצון, אך סרבו להצטלם: יוצאי הונגריה שרכשו דירה לפני חמשה ימים, אחר שהתגוללו בחדרים שונים משך שנת היותם בארץ, אינם רוצים בפרסומת, אינם רוצים לגלות במי יבחרו. בינתיים הם גמרו לכייד את הדירה, ישנים על המזרונים (עד שלגענה המיטות), מקווים לחיים שקטים ומאודרים, מתנגדים לרעש תעמולה הבחירות, הממלא את רחובות העיר: "הכל הכל הבלים!" אומרים הם.

שני קדוות לאגודת ישראל? בנימין פוקסנברג עלה עם אשתו, חנה, מהונגריה לפני שבע שנים הפך מנהל קאזפרטיב לקונפציה. הוא ואשתו מוכנים לסבול ובלבד לקלוט עלייה ("מוכרח להיות") ושניהם בעד שלום ("אף פעם בעד המלחמה"). עוד מחוץ השתייך לאוהדי אגודת ישראל, לכן יבחר רוצה לגלות ("אתה רוצה שיהיו לי סכסוכים?") אך נראה שהיא מסכימה עם בעלה, תצביע, יחד עמו, בהם גם הפעם. אשתו הבטיחה שבחירה בחזית הדתית, לפי בקשת בעלה, לכנסת הראשונה. הפעם: אינה

"מה שטוב בשבילנו". מרים בוכהלי דר היא עקרת בית שאינה מתעניינת בפוליטיקה, מבקשת לראות את תוצאות הבחירות כך שיהיה "מה שטוב בשבילנו".

את הדלתות, אחר הצלצול הטורדני, בהיסוס או ברצון, מסכים בכך שעל ישראל להגיע לידי הבנה עם שכנותיה, להתקשר עם המערב (קרי: ארצות הברית) להמשיך בקיבוץ הגלויות, אלא שחולקים הם ביניהם, מי יוכל להגשים משולש זה בהצלחה יתירה — הציונים הכלליים או מפלגת פועלי ארץ ישראל, (המצביעים הדתיים גותנים קולותיהם לחיזוק הדת בלבד).

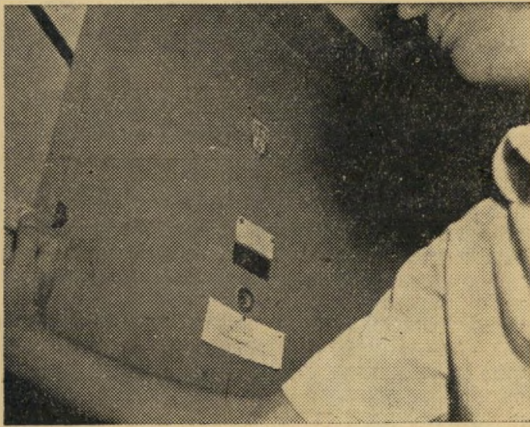
„מי את מחפשת?” דייר פלוני סרב לדבר, לא רצה להביע דעה כלל.

דייר אחר היה רופא הקונסוליה הצ'כית (ובי תור כזה אינו בוחר). נערה נחמדה אחת סברה שהמפלגות מערפלות את הבעיות העומדות לוויכוח במקום להבהירן. אשה אחרת ניהלה דו־שיח, מעבר לדלת הסגורה, לא נענתה לאצבע על הפע־מון: „מי שם?”... את מי את מחפשת?... מצ־טערת, עולים חדשים. איש אחד, לבוש גופיה ונוצל נעלי בית, ביקש לא להצטלם („זה לא יפה ככה”), חשב כי משאל־בחירות פוגע בח־שאיית הבחירות.

אך, בסיכום, התברר, כי הדייר דיזנגוף 99/97 אינו מוותר על זכותו האזרחית, יצביע ביום הבחירות לפי מיטב הבנתו, אינו מושפע מתעמולת בחירות רעשנית, (ומסולפת, במידה ידועה) כרוזים רבגוניים, מלבד נשים ובנים — הנועצים בקרוביהם, הבקאים יותר בענייני המדינה.

יכול להיות כי הרוקח, הצלם, כמה אלמונים שלא רצתה לפתוח הם כולם חברי מפלגת מושבעים, יכול להיות גם אחרת. אך מה שברור (ושוב): אין בזה כל קנה מידה אלא לגבי אותם עשרים ואחד אנשים שמתוך 21 האנשים שנמצאו בביתם אותו ערב, יצביעו לפחות 4 לציכ, 3 למפא״י, 3 לדתיים ו־1 לפרוגרסיביים (שבעה לא רצו לגלות, שלושה לא זכו). **הסכמה משולשת.** אך בשלוש בעיות יסוד, בהן יכריעו קולות הבוחרים, שררה הסכמה מוחלטת: כל 21 הדיירים מצדדים בשלום מידי

הגדולים של תל־ימים ועולים חדשים, יחנונים. אין הבית, לפני שבוע ימים, הן משקפות את לתוצאות הבחירות. וחירות, ייתכן ולא.

עם הערבים (ויחס הגון למיעוט הערבי במדינה), בהזדהות מלאה עם המע־רב (זקוקים לו מבחינה כלכלית: אחרת היינו גוועים ברעב, חיים על חשבונן, נחוצה לנו תמיכה) ובחוסר אהדה למד־רח, בייחוד בין אלה שהספיקו להפגש עמו („הרוסים: לא טובים.” „הייתם ברוסיה?” „לא. מכיר אותם מספיק.” „אך? הם באו אלינו.” „מלבד זאת טוענים כולם להמשכת מפעל קיבוץ הגלויות, בכל מחיר: בטח! מספיק גלות! כל היהודים צריכים להיות

58, אב לסמל צה״ל ו־13 שנים בארץ אינו מגלה למי הוא תלות במערב ובעד שלום עם הערבים. אין הוא שבע רצון חורגים. אשתו, אסתר, מסכימה עמו בכל דעותיו.

שני קורות ציכ. עדה חיי

מוף, עקרת בית שעלתה עם בעלה ויסלי (שאחר בעבודה) לפני עשר שנים מבולגריה תצביע לציכ. הסיבה: המפלגה הזאת תוכל לשפר את מצבה הכלכלי (הי־רוד) של המדינה. נוסף לזאת מסכימה גב׳ חיימוף עם כל תושבי הבית, תובעת המשכת קיבוץ הגלויות („לא איכפת לי אם זה קשה”) תלות באר־צות הברית (מתוך חשבון כלכלי) שלום עם הערבים. הסיבה: אנו מוקפים ערבים וזקוקים להם מבחינה כלכלית (מכירת תוצרת תעשייתית תמורת תוצרת חקלאית).

„מאמין להם יותר”

שלמה שמח, 65, ורעייתו קטייה עלו לפני ששה שבועות מפרס, אחר שהוכרחו, עקב מהפכות מדיניות, לנוע שבע פעמים ממולדתם (בוכ־רח). אינם בעלי זכות בחירה אך לוא היו מותרים בבחירה היו נותנים קולותיהם לציכ, כי „מאמין להם יותר.” גם הבן משה, 37, שהקדים ועלה לפני שבע שנים, שרת בצ־ה״ל, במצור ירושלים, ואחר־תו, תמרה, יצביעו עבור הצ״כ, כי „מפא״י עושה שג־אות” (בשטח הכלכלי). יחד עם אביו — בעד קיבוץ הגלויות, המערב והשלום.

„בי. ג׳י. לא יאכזבו” יוסף ווטצסקי, 18

סיים את לימודיו בתיכון החדש, מתגייס לנח״ל, יצ־ביע, יחד עם אביו ואמו, עבור מפא״י, ההנמקה: הם (מפא״י) המתאימים ביותר לנהל את ענייני המדינה, יצ־ליחו בדרכם (הסוציאליזמו־קרסית) ישלימו את מפעל קיבוץ הגלויות, יודאו שלום עם הערבים. בי. ג׳י. לא יאכזבו! הוא ידע לנהל את ענייני המדינה באותה הצלחה שהביאה הלום את העם.

„לא התבשר מספיק”

רחל חיימוף, בת ה־17, תל־מידת המחלקה השביעית בבית הספר גאולה, אינה בעלת זכות בחירה (היא צע־רה מדי) היא מסכימה עם רוב דברי אמה, עדה, אך חוששת כי קליטת העלייה מבוצעת בלי להקפיד על האיתות. אך גם אם היתה זוכה, לפתע, בזכות בחירה, לא היתה יודעת בבירור, למי לתת קולה: „לא התבשר מספיק.”

(המשך מעמוד 6)

מוסדות פתוחים. האסירים נותנים מלך כבוד שלא ימלטו. אם נמלט משהו, הריהו עובר לבית הסוהר בעל משטר חמור יותר. התוצאה — מקרים של בריחה מבית הסוהר נדירים ביותר.

בכל בתי הסוהר האירופיים יש לאסיר רים מסוים בחדרים, ברבים מהם יש לאסירים מכשירי רדיו, חדר מישחקים, חדר אוכל משותף, ספרים למכירה, מנגנון מסוים של שלטון עצמי דימוקרטי. העקרון היסודי: בית הסוהר בא לתקן את העבר, לא למרר את חיי.

במיוחד נתרשם רם סולומון מדגמק, ארץ שהיתה אף היא פעם שוממה, נבנתה בעבודה קשה של דורות, הפכה גן עדן של עשר וקדמה.

800 אסירים, 340 מקומות. כי

שחור סולומון לארץ, התישב לכתוב דו"ח מפורט ולהסיק מסקנות מרחיקות לכת לגבי ארגון שרות בתי הסוהר בישראל בעתיד, נזכר באופן אכזרי שהמצב בארץ שונה עדיין: כדי להקל על הצפיפות העצומה בבתי הסוהר, בהם מתגוללים אסירי רים רבים על הארץ, נאלץ לפתוח מיד שני בתי סוהר נוספים (בחיפה ובבית שאן), שירחיבו עוד יותר את הפצצה.

הקו הכללי של המלצותיו: תיקון הדרגתי של המשטר בבתי הסוהר, הקמת בתי סוהר פתוחים, ללא שמירה וגדרות, לעבריינים שעברה עבירה ראשונה.

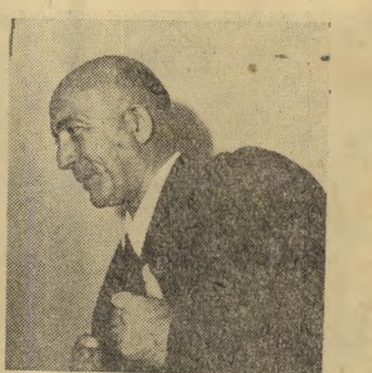
יסוד כל התיקונים: איחוד המחלקות המספלות באסירים, החל משרות בתי הסוהר (השייך למשרד המשטרה) ועד לשרות הבחן ומוסדות העבריינים הצעירים (השייכים למשרד הסעד), במינהל אחד. מקומו הנכון של מינהל כזה במבנה המנגנון הממשלתי: במשרד המשפטים.

משפט

מכונות מושל-המחוז

למעלה משלש שנים חלפו מאז יצאו האנגלים את הארץ ונפסקה פעולת המח' תרת. אך בית המשפט המחוזי בתל-אביב היה השבוע עסוק מאד בשאלה, שדיונה העלה את פרשת טיפוח המכונות של האצ"ל. סטגלי לורנס, מי שהיה מושל המחוז ("לודי") והתגורר ביפו והנמצא עתה באנגליה תובע את מכונות, שהותיר רמה בשעתה על ידי האצ"ל.

3 שיעור בן ציבורי. כמה חדשים לפני פרוץ המלחמה נסע לורנס במכוניתו בדרך יפו-תל-אביב, כאשר מספר אנשים רעולי פנים עצרוהו, הוציאוהו מן המכונית, הביאוהו לגן ציבורי ושם הח' זיקו אותו במשך שלש שעות. החזקת

בנימין טומקביץ, תובע הרכילות הגיעה לשיא

העציר בגן היתה מחושבת לכך, שלא יספיק להודיע למשטרה בטרם סולקה המכונית.

סטגלי לורנס יצא את הארץ, לא חשב על המכונות, היה שמח שנשאר בחיים. אולם כעבור שנה כתב לו אחד ממכירי מלח אביב, כי ראה את מכונתו נוסעת לה לתומה בחוצות העיר. היידו התענין לדעת מיהו בעלה וגילה כי הנוסע כיום במכונת זו הוא מר מאיר קיים מחיפה. לורנס שלח מכתב לעורך דין תל אביבי וביקש את התערבותו. בינתיים הקפידה המשטרה את המכונות ומחכה להחלטת בית המשפט.

* כרגע אסירים 600 אי-שבבתי הסוהר, 200 (מהם אסירים שפוטים) בתחנות משי-סרה. בתי הסוהר הקיימים נודעו לקלות, בסך הכל, 340 אסירים.

** חוקרי העולם הזה, שחקרו בשעתו את התנאים בבתי הסוהר, הגיעו בשעתו למסקנות דומות (העולם הזה 691, 692).

מר קיים טוען טענה משלו. הוא לא שדד את המכונות, אלא רכש אותה מאיש אחד במחיר הגון. ואף שילם מס לממש"ל. ואילו אותו איש קנה אותה מאיש הגנה שטיפל בשעתו ברכוש נטוש. לבסוף התעוררה בבית המשפט שאלה עקרונית: באיזו מדה רשאי אדם לתבוע רכושו בהיותו מרוחק מן הארץ. באכזה הנתבע טען, כי על לורנס להופיע בבית המשפט.

הדמאי יושב במלון

שבע שעות ישב התוקר על התיק משה פריימן. משסיים לכתוב, נאנח קשות. זה היה שלשה ימים לאחר שפריימן נעצר במלון בצפת כשהוא משחק ברידג' לתור מו. שלשה שבועות חיפשה אותו המש"ר, אף שלחה מכתבי אזהרה למשטר סרה, בחוף לארץ.

אין בתולדות החקירות בארץ משהו שידמה להוי ולטכניקה של התרמית המיוחסת לפריימן (בעקבות כמה עשרות תלונות).

בן בית בפרוודור. הדבר התחיל לפני חדשים רבים. פריימן שבא לישראל לפני שלש שנים מפולין התקשר עם ער לים חדשים. האו היה בעל יומה ותנופה מסחרית ואילו להם היה דרוש דבר אחד: שכון. הוא החל לספל בענין זה, נהג כמו שנהגים נותני שיכון אחריהם, אמר, כי השכון הולך ומוקם מטעם הסוכנות בקרית שלום (אבו כביר). לא לקח כסף אלא לאחר שהמעוניינים באו למקום נוכח' חו לדעת, שאמנם נכון הדבר: הולכים ומוקמים שם בתים. הואיל והיו שם עוד או אלה בתים שטרם נמסרו לעולים סוכ' טחו הללו למעוניינים ממורת סכומי כסף המשתכנים סברו כי לאיש קשרים מצוי' נים בסוכנות. הראיה: הוא היה מקבל במשרדי הסוכנות בתל-אביב (בפרוודור), תוך כדי משא ומתן היה נכנס לאיזה חדר ויוצא מדלת אחרת. היה ברור, כי האיש הוא בן בית בסוכנות, העולים נתנו כספים. כך הכל (טוענת המשטרה) גבה פריימן כ-35 אלף לירות.

אולם כאשר הבתים הוקמו כמעט כולם, ובמקום נראו כבר משפחות נכ' נסות לדירות, צף החשש. למעוניינים לא היתה סבלנות. "מתי כבר נכנס לדור שם?" שאלו. לדבריהם, היה רוחה אותם פריימן במשהו פורמלי, כגון: "למה אתם יודעים איזה סידורים עלי עוד לעשות?" אך שלשה מבין המעוניינים נראו לו מסור' גנים. הוא הקריץ אותם כאימים פוטני ציאלים, החליט למשוך אותם לצדו. הם היו זקוקים לעבודה, לפרנסה. פריימן נתן להם עבודה. המטרה היתה כפולה: לחזק את הרושם, כי התכניות הולכות ומתגשמות בהשגחתו, לשלול מהם את האוביקטיביות.

לאחד העולים נתן עבודה לא קלה, אך חיונית, סודית בהחלט. היה עליו לעמוד בתחנת האוטובוסים המרכזית ולאסוף כל כרטיס נסיעה שמושב שנוס' עים זורקים על הארץ. הרושם שהעובד קיבל היה, כי זה מבצע פיקוח על כמותי הכרטיסים, משהו החשוב למודיעין ול' משק המדינה, והפעולה כולה צריכה להי' עשות במחתרת (נותן העבודה אסר 'עליו לשאול או לספר דבר לאיש על עבודתו). האיש עמד שם שמונה שעות ביום, אסף כרטיסים ישנים, צבר אותם בבית בשקים וקיבל 80 לירות לחודש. האדם השני היה רושם כל מספר מכונות העוברת ליד מוגרבי. השלישי ערך דין וחשבון על המתרחש בקרבת השכון, כמה מכונות משא הגיעו עם מלט, כמה חזרו, מי היה במקום.

שק מזה פתקאות. אך מקץ כמה חדשים גברו החשדות. אנשים החלו לח' קור, להתעניין אצל המשתכנים האחרים. הוחלט שכל המועמדים יתכנסו, יקומו אגודה של המשתכנים וידונו במצב, בדחיה ובגורמה. כיצד עושים זאת, כאשר אין איש מכיר את רעהו? פריימן עזר להם. הוא כינס את כל המשתכנים העתידיים בקפה "פסג" של "סולל בונה" (גם השם "סולל בונה" עשה רושם) המטרה היתה: אסיפת; היכרות; כאן צריכים היו האנשים להכיר איש את רעהו, לבחור ועד ולדון במצב. ואמנם ערב אחד הופיעו כעשרים איש, חיכו להתחלת ההיכרות, אולם פריימן עצמו לא בא. לאחר שכינס את כל המשתכנים לשם היכרות הסתלק ולא אראהו עוד.

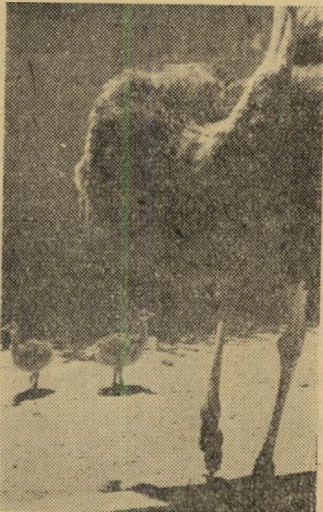
קמעה קמעה החלו האנשים מכירים איש את רעהו. התפתחו ביניהם שיחות, החלו מגלים כמה שילמנו ומה הובטח

להם. משלא הופיע מבטיח השיכונים, אך אחד הנוכחים הביתה וחזר לבית הקפה כשבידו שק מלא פתקאות, שפך את התוכן החוצה וצצע: "הנה, זה אספתי בשבילי על יד התחנה". הסוף: כולם הלכו למשטרה והחלו מדברים. אולם משבאה המשטרה לעצור את פריימן לא יכלה לגלות את עקבותיו. היו סימנים, כי הוא עזב את הארץ.

אך לבסוף, בדרך מקרה, נודע על הימצאו של אדם בשם פריימן בבית מלון בצפת. כמה שעות אחר כך נעצר פריימן.

"הכוש' עשה זאת"

אחמד קוטאני, כושי צנום בן 20 שנה, עמד בפני השופט המחוזי וגולל את חירות מוצאו ומשפחתו: לפני הרבה שנים באו ערבים עשירים מארץ ישראל לחפש, לקנות עבדים. אבי סבו של אחמד

בת היענה ואפרוחיה

האב דוגר בלינה

היה בין אלה שנרכשו על ידי הערבים, והוא, אחמד, בן לעבדים. במרוצת השנים התבוללו הכושים בערבים, שרידיהם חיים בקרב כמה משבטי הבידואים בנגב. אמנם נשתנו הזמנים, אבל אחמד קוטאני הנו עבד עד היום. הגם שבימים אלה קוראים לו משרת. הוא משרתו של השייך סולומן שבר שפיתון. ועתה הוא עומד בפני כס הדין כנאשם בנסיון לרצוח את סלים, בנו של השייך, נער בן 12. **הקבור בכאר נאזה.** פרשת "אלף לילה ולילה" היה הנסיון לרצוח את סלים בן ה-12. לאחר שנשמעו כל העדויות, קם התובע, ד"ר בנימין טומקביץ, כדי לסכם את דבריו. היה זה נאום תיאורי מאד, טומקביץ לא דיבר על חוק בלבד, הוא תיאר את המסיבות: "לשייך סולומאן שתי נשים, האחת "זקנה", כת 40, והשנייה, פטמה, היא בת 23, יפה מאד, מגושמת, מחייכת לכל עובר ושב ומראה תוך כדי כך שתי שורות שיניים לבנות כשלג. סלים הקטן הוא בנה של האשה הראשונה. אחמד הוא המשרת של השייך. הערבים מביטים על הכושי מתוך בוז וביטול, 'מעליבים אותו בכל הזדמנות, מכים אותו. יום אחד נפוצה השמו'רה בין הבידואים, כי המשרת מקיים יחסים עם פטמה היפה, אחמד נראה בלילה ליד אהלה של פטמה. אחמד הבין את משמעות השמועות. התוצאות יכלו להיות חמורות. הרכילות הגיעה לשיאה, כאשר יום אחד נעלם הילד סלים מן המחנה. אם כי סלים הקטן הפיץ חלק ניכר של השמועות לא נפל החשד על אחמד. אך כעבור שלשה ימים נשתנו פני הדברים.

ילדים ששיחקו בערבה, לא הרחק מבאר עזובה, שמעו גניחות. הם החלו לחפש, הגיעו לבאר. הם שמעו מישהו נאנח בעומק הבאר התסומה באבנים, קרשים וחול, קראו להוריהם. הבידואים ניגשו לעבודה, חפרו, ירדו פנימה, והוציאו מתחת לקרשים והאבנים, בעומק של 12 מטר, את סלים המפרפר בין החיים וה' מות. כעבור יום חזר סלים לאיתנו. המלים הראשונות שאמר היו: "הכושי, הכושי עשה זאת".

הרופא התפעל. סלים סיפר כי אחמד הומינו לטילו. הם הלכו עד לבאר, כאשר, לפתע, ככה אותו הכושי על ראשו, סתם את פיו והשליך אותו לתוך הבאר. אחר כך זרק עליו קרשים שהיו במקום, אבנים, הוסיף חול. שני קרשים

חסמו את המעבר בפני החול, הילד לא נחנץ, החניק מעמד ושתה במשך יומיים את השתן על צמיו. הרופא הממשלתי התפעל, אך השייך היה איש שקול בדעתו, לא נתן לאנשיו להכות את הכושי, מסרו למשטרה. אחמד סיפר בחקירה המוקדמת, כי השוטרים הכו אותו, ניסו להוציא ממנו הודאה, אך הוא שתק. אולם מה שלא עשו השוטרים, עשה התובע. בחקירתו שתי וערב התמוטט הכושי, הת' פרץ בבכי, סיפר את הכל. "הילד הזה, הנחש הזה סלים, הוא שהפיץ את הש' מועות על היחסים עם פטמה, אשתו הצ' עירה של השייך". הוא רצא להענישו, רצה להחזיק אותו באותה באר במשך יומיים ואחר כך להוציאו משם. "כולם מביטים עלי מלמעלה, חשד כזה יכול היה להגמר באיבוד חיי", הסביר, "צריך הייתי להעניש את הילד".

השייך ומשפחתו עזבו בינתיים את הארץ, עברו את הגבול לעבר הירדן. נמאס עליו לשבת בנגב, בו רננו הבריות דברים שונים על אשתו הצעירה של השייך, ואחמד נידון לחמש שנות מאסר.

חיות

אפרוחים במקום חביתה

בפינה המזרחית-צפונית של גן-החיות התל-אביבי שררה התרגשות רבה. בכ' לוב, שהוסתר מעיני סקרנים ע"י מחצ' לות קש, הסתודדו שלשה אפרוחים, דו' מים לאוזנים קטנים. מעליהם התרגשו האב שחור הנוצות, והאם החומה, מוכנים לה' גן על ילדיהם עד טיפת הדם האחרונה. נערים שובבים, ששמעו על לידת 3 בנות-היענה הצבריות הראשונות, קפצו על הגדר, נוכחו, לתמהונם, לדעת כי בת היענה אינה חיה פחדנית. אמנם, כשאין לה לילים להגן עליהם, מעדיפה היא לס' מוך על מהירותה העצומה ולברוח. אך כשמוטל עליה ללחום, אין היא מהססת, היא מריכנה ראש, פורשת את כנפיה ומסתערת. שיטת ההתקפה: הרמת רגלה החזקה (לפעמים עד גובה הצוואר), רסי' שת בטנו של האויב במכה עצומה אחת של האצבע הגדולה.

הקרנן הראשון של התקפה כזאת היה, בשעתו, אברהם ברולי, שחור העיניים, בן ה-25 הממנה על הטיפול בחיות "הג' דולות" (פילים, גיראפות, בנות-יענה). "נדבקתי כמעט אל הקיר", מודה אברהם, "לשעבר איש גבעתי, פחדתי אותו רגע יותר מאשר בכל ימי הקרבות בחטיבה", במשך 50 יממות דגר הזוג על הבי' צים, שכל אחת מהן שקלה ק"ג וחצי והיתה מספיקה לחביתות למחלקה צב' אית שלמה. בשעות היום דגרה האם, בדיוק בשעה 9 בערב, כאילו הסתכלו על שעון, הוחלפה ע"י האבי'. במשך כל אותה תקופה לא העיז איש, מלבד אבי' רהם, להתקרב אליהן.

אברהם חושב את בנות היענה לטפ' שיות, את הפילים לתחמם, הוא לא נולד חובב חיות, אקלע במקרה לעבודה בגן-החיות בהיותו בן 14. מאז התרגל אל בעלי החי, למד לחבן. ביחוד נתונה אהבתו לפיל — אהבה שכמעט עלתה לו בחייו. בשחקו עם הפיל התחלקה הח' ייה הכבדה, נפלה על פניה: שברה את שניה. אברהם שכמעט נקבר תחתו, קפץ אחורה ברגע האחרון.

הפיל מחזיר את אהבתו. כשהתגייס אברהם בימי המלחמה, רחש הפיל שני' אה תסומה למלמל מקומו. מאז נערכה רוחה של החיה, המחוננת בזכרון חד, והיא מתודדת עתה עם אברהם בלבד.

הארץ

מבחר מגוון

המדור לשאלות במשרד החקלאות מודיע בזה כי יש ברשותו שתילי צי' ניות למכירה (לשכת העתונות הממשל'ית).

ויקטור חייאט, ירושלים

עגבניות דתיות
פקודת הפיקוח על המזונות: 1942 צו בדבר ייצור תרכיז עגבניות ליצוא (הבוקר).

משל פלץ, חיפה

שיכון צאן
דיר: 3 וחצי חדר למכירה, במרכז משובה, קומה א' על עמודים (הארץ). שבתי אנגל, תל-אביב

* שיטה זו, שנקבעה ע"י הסבע, מט' בירה את צבע הנוצות של המינים: הצבע השחור מסוה את האב הדוגר בלינה, הצבע החום מסוה את האם ביום.

לצחוק או לבכות?

הנושא עתיק מאוד: אדם משתוקק להשיג דבר-מה ואינו מוצע מעצמו כל סורח לביצוע השוקתו. אך — הגורל מת' ייצב לעומתו, עיור, חסר-החיות, ה'עיונים' הוא את המעשה כטרגי ביסודו, כתבו מחזות אודותיו, בהם הרעידו לב' בות צופים משך 80 דורות, גרמו להם לבכי רב.

צרפתי בשם מולייר היה כותב קומ' דיות ולא ראה כל סיבה שלא לצחוק מהאיש הקטן המסוכן, המנסה, בדרך ילדותית להילחם בגורלו. הוא כתב מח' זה בדחני, כינהו בית ספר לנשים.

אחר 300 שנים, בהן צחקו, (והשתעממו) הרבה מאד צופים מהמח' זה בא הבמאי הצעיר מיכאל אלמו ונטלו מפתח שיטת ההצגה הויריתית ה'ר' ריו שכבת אבק קלסית מהמחזה, הגיע לכלל מסקנה הגיונית: כיוון שרעיונות היסוד שבמחזה מציאותיים ככיום היכתבם אין צורך להלביש את השחקנים בגדי אופנת המאה ה-18, אפשר להציגם לבו' שים בגדים מודרניים (וחבל שאלמו לא עשה זאת גם לשפת המחזה).

אך אחר החלטה הגיונית זאת רעדה במקצת ירו האמיצה של הבמאי אלמו: הקמים הנוגדים הדדית שבמחזהו של מולייר חורגים ממסגרת הצגה קומית רגילה. אלמו לא יכול, וכנראה לא רצה, לבלום את הכוח החיוני בו מציפה הק' מדיה את שדה הטרגדיה. התוצאה: הפועה בלתי מאוונת, הססנית, אך דווקא כפילות מתמיהה ומסבכת זאת של ההצגה הפכה את בית ספר נגשים של מולייר (ואלמו) למאורע ראוי לציון.

השמירה לא עזרה. הרחק ארגנולף מלחית, בהגיעו לגיל העמידה, להנשא, אך אינו מוכן לחלוק את גורלם של העצלים המרומים. כהבינו כי "מקור החסא — בדיעתו" הוא מתכנן את כלת גיותיו בהתאם לכך. הוא מחנך את תלמי לעיתיד, אגנס, בתמימות (ובבורות) מוח' לשת — תוך שמירה קפדנית על מוחה (ובשרה). לחינם. כי נגד נערה שאינה תמימה כלל ואוהבה הצעיר, הוראס, ובן בריית האדיר, הגורל, אין ארגנולף יכול למרות השתוכן נותן עצמו, בקלות יתירה, לאפקטים מגוחכים, ברור כי ה' גבול בין הקומי לטרגי במחזה רחב כדי רוחם חבל בלבד, ומולייר ידע כי

בעל שש הלשונות

ביום א' בבוקר, שעות מעטות לפני הגשת רשימות המועמדים למשרד השופט העליון בקריה, צילצל הטלפון בבית החרושת "עסיס". שמעון בזינו, יושב בישיבה עם כמה ממנהלי העבודה במפעל, הרים את השפופרת. בקצה השני של הקו היה פרץ ברנשטיין, ראש מפלגת הציונים הכלליים.

השאלה בפי ברנשטיין: האם מוכן שמעון להיכנס לרשימת המועמדים של מפלגתו?

שמעון היררה פחות מ-5 שניות, ענה "כן". השיחה נסתיימה.

בצורה פשוטה זו הובטח כי ייכנס לכנסת השניה אדם שונה תכלית עיניו מן הח"כים הפוליטיקאים, קלי הלשון ואוהבי הפירסומה, שהישוב התרגל להם בכנסת הראשונה.

יום לפני המלחמה. האיש שנתן בפשטות כה רבה את הסכמתו לצעד ש' ישנה את כל תוכן חייו, אינו איש הרגיל לחיות על פי קפריסות. להפך, שמעון בזינו הוא הארכיטיפוס של האדם המ' תכנן, המנהל-היצרן שהסביע את חותמו על התרבות של המאה העשרים.

הדוגמה הבולטת לכך היא פרשת עלייתם של בני משפחת בזינו לארץ. אלפי בעלי הון בגולה החליטו, לפנייהם ואחריהם, להגר לארץ זו, גייסו את כספם, קיבלו ויוזה, עלו. לא כן נהגה משפחת בזינו.

היה זה באמצע שנות ה-30. ארבעת האחים (ליאון, משה, יוסף, שמעון) יישוב באיטליה, ניהלו חברה מסחרית גדולה לצמר-גפן. מוסוליני שלט באיטליה, היט' לר הסעיר את גרמניה. יישוב האחים והח' ליטו: תפרוך מלחמה, יש לעלות לארץ' ישראל, להעביר אליה את הונם.

אחרי שיקול יסודי הוחלט: המלחמה תפרוך, מן הסתם, בסוף 1938. עד אז יש להשלים את המיבצע. כמרגליו של משה, בשעתו, יצאו שנים מארבעת האחים (ליאון הבכור ושמעון) לארץ-ישראל, לסייר את השטח, להכשיר את הקרקע. כעבור שנה, ב-1936, בישרו למפקדה באיטליה: הוקם מפעל לסיגירות (האחים בזינו בע"מ). אולם אין המפ' על מספיק לכל ארבעת האחים. לפיכך דרושות עוד שנתיים, עד לשעת האפס הקבועה, כדי לרכוש מפעל שני.

תאריך. למחרת היום פלש היטלר לפולין, פרצה המלחמה.

מוזל בלתי רגיל? בעיני היישוב ההלה, אותה שעה, פרשה של מוזל בלתי רגיל: עסיס, זה המפעל שפשט את הרגל ונקנה במחיר זול ביותר, זנק וניקה גדולה קדימה, התפתח תוך זמן קצר לפעל-ענק. מאות אלפי החיילים הבריטיים, ש' נותקו ממקורות האספקה האירופיים, ש' את מיציו, אכלו את ריבותיו. אולם בעיני האחים בזינו, שאינם מאמינים במזלות, לא היה זה אלא התגשמות של תכנית שתוכננה בקור-רוח, בוצעה בסבלנות.

בעצם ימי השיא המלחמתי זכרו האחים כי המלחמה תחלוף אי פעם, ויחד אתה התנאי משהעשירו את עסיס. הם החלו משקיעים חלק גדול מן הרווחים במחלקות חדשות, שתתפתנה רק בימי השלום. התוצאה: כשבא השלום לא מצא את עסיס בלתי-מוכן. אולם היתה זאת מכה מכאיבה מבחינה כלכלית, חבר העובדים הצטמק לחצי: אולם המפעל נשאר קיים, יצא למסע-נצחון שני.

הסיכום: כיום מעסיק עסיס בין 150 ו-400 פועלים (בהתאם לעונות). מפעל הסיגירות מעסיק 200 איש. תריסר אנשים נוספים עובדים במפעל הכוהל, המעבד את המיצים של קליפות התפוזים.

"שרי-החץ" מאוכזב. שמעון בז' רגו, שרי-החץ של ממשלת-האחים, הוא הצעיר בחבורה: בן 41, נשוי, אב לבת (12) ולבן (4). כאחיו נולד בבולגריה, שיצא אותה בהיותו בן 5, התחנך בבית-ספר גרמני בשווייץ, עבר, עם סיום לימודיו, לאיטליה. עם אחיו הוא מדבר ספני יולית, עם אשתו (שנשאה בארץ) גרמנית, עם ילדיו עברית. עם מבקרים הוא יכול לדבר גם צרפתית, אנגלית, איטלקית.

נהבא אל הכלים, שונא פרסומה בכל צורותיה ומייחס חשיבות לעשיית הדברים יותר מאשר לדיבורים עליהם, התבלט שמעון בכל מקום כמעט בעל כרחו. פעיר לוחו הציבורית הצטמצמה בשני כוונים: ההגנה הרמטגנית, בה תפס עמדת מפתח, והתאחדות בעלי התעשייה.

אם כי לא היה מעולם סוציאליסט-שליל, סלון, כיצנים מחוגו של זלמן ירושלמי, התנגד שמעון בתוקף לקו הקיצוני של היצרנים ה'ימניים', מחוגו של מקס רוזן. הוא הטיף לשיתוף פעולה עם ההסתדרות, לנתן עבודה מקדמים ביותר לפוע' ליב. התוצאה: ב-10 השנים האחרונות, שהיו ברובן סערות מאד ביחסי העבודה, לא פרצה בעיסי אף שביתה אחת.

כשקמה המדינה נטה, מטבעו, למפלגה הפרוגרסיבית, הופיע ברשימת מועמדיה בבחירות הכנסת הראשונה. אולם עמדתו של פנחס רוזן בכנסת איכזבה אותו אכ' זבה מרה. לדעתו ניצלה מפא"י את של-טונה לטובת הסקטור הכלכלי שלה, על חשבון התעשייה הפרטית. הפרוגרסיבים, במקום לרסן את מפא"י ולהניעה למתי' נות, היו לגרורים עיוורים, תלויים בה בכל הבחינות.

לפני כמה חדשים יצא שמעון בזינו את המפלגה הפרוגרסיבית. בשיחה עם פרץ ברנשטיין אמר שאין צורך לשכנעו, שהוא יצביע בעד הציונים הכלליים, אף כי אין הוא מחבב את ראשי מפלגתם. ברגע האחרון נזכר ברנשטיין בשיחה מק' רית זו, החליט שיש לצרף איש-מעשה בעל שיעור קומה לרשימתו.

שרית-עשיה מקצועי? מכיון ש' ברור כבר עתה כי הכנסת השניה לא תהיה שונה, ברמת חבריה, מן הכנסת הראשונה, קשה לנחש כיצד יתאים את עצמו איש מסוגו של שמעון בזינו לצייר בור של פוליטיקאים מפלגתיים מקצועיים. השיטה הרגילה של פולמוס עולבני, מלי צות דמגוגיות על כל הנושאים בעולם, העדפה כללית של אינטרס המפלגה על התעמקות במהות הענין, תהיה זרה לו תכלית וזרות. אפשר לנחש שיגנה כישראל לגליל, ידבר מעט במליאה, ישקע בעיקר בעבודת הוועדות הפועלות מאחורי ה' קלעים.

לגבי קואליציה מפאית-ציונית-כללית יש לשמעון בזינו דעות מסוימות מאד: אם יימסרו לציונים הכלליים כל התיקים הכלכליים (האוצר, מסחר ותעשייה, + אולי קלאות) כדאי להם להצטרף לממ' שלוש, אם לא מוטב להם להישאר באופר' זליה, על כל פנים, אסור להם לחזור על שגיאתם בעבר, כשקיבלו לידיהם את תיק המסחר והתעשייה, מבלי שיוכלו לפעול מאומה. מכיון שהתיק המרכזי (האוצר) נשאר ביד איש מפא"י.

אם יצליחו הציונים הכלליים, יעשו בחכמה אם ימסרו לשמעון בזינו את

תיקו של שר המסחר והתעשייה, יצרפו בואת לממשלה את השר הראשון שהוא איש מקצוע בשטח המופקד בידו. אם ייכשלו, קשה להניח איש-מעשה תוסס כמוהו ימסור ארבע שנים רצופות לתפקיד של ח"כ אופוזיציוני.

אב שבעת הילדים

ד"ר יוסף לאם, ח"כ מפא"י שהפך שופט מחוזי, הוכיח תוך תקופת כהונתו הקצרה את יכולתו כשופט חכם ממש: מבין 15 תיקים שהגיעו לפניו, חיסל 6 בדרך פשוטה בין הצדדים.

שמעון בז'ינו, מועמד צ"כ התשובה: כן

ח"כ אחר, **אברהם אלמזרח,** ה' ספרדי שהפך מועמד מס' 113 ברשימת מפא"י, ושלט בכנסת הראשונה בתיקוני שגיאות. הדקדוק לחבריו הח"כים, פנה לעיסוק חשוב: הוא מכין לדפוס ספרון "עברית בכנסת הראשונה" שיכיל את פליטות הפה ושגגות הלשון המשונות שהושמעו בכנסת.

מי שהיה חברו לסיעה הספרדית, **אליהו אלישר,** הוכיח בשבוע את יכולתו. כממלא מקום ראש עיריית ירו' שליב נפרד ממאמר **שאנאז,** שהעביר את תערוכת תמונותיו להל-אביב, בנאום אידי.

אותה שעה הגיע ראש העיר, **שלמה זלמן שרגאי,** לפריס, בירת צרפת, החוגגת את יום הולדתה האלפיים. כי מתנת יום הולדת מכר לפייר **דה-גאנדי,** ראש עיריית פריס, ספר הנ"ך בכריכת זהב טהור, מאת: ירושלים בת שלושת אלפים השנה.

בנתיים חזר שר האוצר, **אליעזר קפלן,** מארצות הברית, היה מלא סיפורים כריזמו. אחד מהם: בהיכנסו לבית כנסת (לראשונה בעשרים שנים) ריפורמי בניו-יורק, נתבקש להסיר כובעו. כשלא נענה, הוסכם להרשות נוכחותו של מת' פלל אחד חובש כובע. ההנמקה: לישראל מותר.

משה אונא, 44, איש ההתיישבות העובדת וח"כ החזית הדתית, המופיע במקום השני ברשימת "הפועל המזרחי" (בזכות היותו האידיאולוג של סיעת "למפנה") מצטיין, אחר בדיקת כל המוע' מדים הבסוחים לכנסת השנייה, בשיא: הוא אב לשבעה ילדים.

איש חזית אחר, **אליהו מזור,** התע' שיון האגודאי שלא ייחזר לכנסת (הוא אחרון ברשימתו) היה מלא רוח ליצנות. כאשר, בסיום ישיבות הכנסת (ראה במ' דינה), צולמו כל הוועדות הכנסת על-ידי הצלם הרשמי, עלה יחד עם וועדתו — וועדת הכנסת — על גג הבניין, העיר: "זו הפעם הראשונה שוועדת הכנסת ער' מדת על גובה" (14 מטרים מעל לרחוב). אותה שעה נודעו אנשי משה אונ' במ' פקדם, **הדייטננט גנרל ויליאם רייילי** (שזכה בכוכב גולד ליש), דוברו כיצד להילחם בלהקות העקרבים המת' קיפות את מקום מושבם, ארמון הממ' שלה בירושלים. בין הנפגעים: שמונה כלבים, שלושה עיזים, שני חמורים (כולם: רכוש אונ').

לד"ר **מוחמד מוסדק,** ראש ממ' שלת פריס, כאות הוקרה על בצעו את הלאמת הנפט: הקמת מפלו בככר **טראד** נית על חשבון משרד הפנים האיראני.

* אחי הגנול צירף זה-גול.

יהודה (ארגנולף) פוקס ואדיהו (הוראס) דוי מקור החסא: הידיעה

כשהגיע סתו 1938 הגורלי, ואגרופו של היטלר איים על צ'כוסלובקיה, טרם סוים המיבצע. שני האחים שנשארו באר' טליה היו מוכנים לנטוש בכל רגע את עסקיהם, יישוב על מוזדותיהם הארוזות, כשבדיניהם הוויזות. אולם במקום מלחמה באה מינון. האחים החליטו: סכנות המל' חמה נדחתה לאביב 1939.

ליאון ושמעון שמו עיניהם על מפעל שפשט את הרגל: עסיס. חשבונו היה צלול: תפרוך מלחמה, דרך הים התיכון תנוקח, הצבא שיחנה במזרח התיכון יהיה זקוק למזון. החווה נחתם כשהיטלר נכ' נט לפראג, הספר הלבן ירד על הארץ. שני האחים באו מאיטליה, המשפחה הת' אחזה בארץ-ישראל.

אולם עוד נשארו חדשים מעטים עד למלחמה. האחים החליטו לנצלם, להקים באירופה סוכנויות לעסיס. אחד האחים חזר לאירופה. נקבעה לו שעת אפס לח' זור: 30 באוגוסט. הוא חזר בדיוק באותו

עד לצעד עליו. אך מי יבקר את מיכאל אלמו ויחקונו על שנכנעו ליצרם ומלות האכזבה והיאוש היפות שבפיותיהם נש' מעות יותר מלאות צער מאשר התחכמות מיקוניה?

ג'ור המשחק וההצגה הוא יהוזה פוקס (ארגנולף), שנשא באומץ (ובוועה) בכל כובד תפקידו. הצלחת מיה זיז (אגנס) גובעת לא רק מהופעתה הנאה, אלא גם ממשחקת המשובת. אליהו לוי, כהוראס, שנה רק פעמים מספר בתפקידו כפוי הטובה. התחכמות המשרתים היא הקרבן היחיד של צורת ההצגה המודר' גית של אלמו חסרת רוח ההומור הנקשה והמיושן. בכל זאת עמדו במבחן בכבוד ובמיוחד חמר בה'עמי (זיוריטיס).

המסדיקה המצוינת של יוסף הדר היא אחת ההפתעות הנעימות ביותר שבהצגה. אולם הניצחון האמיתי ללהקה כולה: תיאטרון זירה בגר משלב הנסיונות ומוכן להורים דם חדש לבכה חסרת הדם.

כוכבים

שלושה שחקנים צעירים

שלושה שחקנים צעירים שכבר הספיקו לעשות רושם בעולם הבד, ואשר עתיד מזהיר נשקף להם ללא ספק, מופיעים השבוע :

פארלי גרינג'ר אשר משך תשומת לב בהופיעו בסרט קטן אך מצוין, הם חיים בלילה, הוא בן עשרים וחמש, יליד קאליפורניה. באחד הימים, כאשר סמואל גולדווין הכין את הסרט כוכב הצפון (היה זה בזמנים הטובים במ עדיין אפשר היה להפיק סרט פרודוסי בהוליווד) כפ שחקן לתפקיד חשוב, פרסם מודעה ב"עתון. גרינג'ר ראה אותה, פנה אל המפיק, קבל את התפקיד מיד. לאחר שני תפקידים נקרא לשרות בצב האמריקאי, שרת בו שנתיים, חזר לקאריירה מזהירה בהוליווד בה הוא נחשב — בצדק — לכוח ממדרגה ראשונה.

פארלי גרינג'ר
בעתון: מודעה

אן ברייט החלה את הקאריירה שלה בראדלי, בגיל חמש, והיתה מזמרת ומדק' למת מעל גלי האתר בהיותה תלמידת בית-ספר. מחוץ לזה שרה באופרה. בי מחזה המשמר על הריין קבלה תפקיד חשוב. המחזה זכה להצלחה ואן — לתשומת לב המפיקים, כאשר הופיעה בו בלוס אנג'לס. התוצאה : בחינה אחת וחווה ממושך באמתחתה. היא הופיעה בהצלחה בסרט מפורסם : מילורד פירס, זכתה בפרס האוסקר.

אסון סקי כמעט שקצר את דרכה הבמתית, אילץ אותה להיות נתונה שנה תמימה בצבת פלדה, אבל הנערה נמוכת הקומה, תכולת העין וחומת השער התגברה על האסון, חזרה אל האולפן, בהצ' לחה כפולה.

ג'ון אבנס היתה מבלה את זמנה בין תיאטרוני ברודוויי, ניויורק ובריכות ה" שחיה של הוליווד, כי אביה היה כותב מחזות ידוע, אמה סופרת הוליוודית מפורסמת. אבל היא הגיעה אל המצלמה ללא פרוטקציה. "מלה כשרונות" אחד של מטר, "סורק" את ניויורק, בקש שחקנית לסרט רוז'אנה מאקוי, ללא הצ' לחה, עד שיריד המליון על ג'ון. מבט אחד שיכנע את איש הקולנוע, סרט אחד שכנע את הקהל וג'ון הפכה כוכב.

סרטים

"אי המטמון"

השם עצמו דיו לעורר זכרונות בלב כל אדם. ילידי הארץ בלעו כלי ספק את ההוצאה העברית העתיקה פעמים אין מספר, עקבו בנשימה עצורה אחר הר' פתקאותיו של הילד ג'ים, כיצד פגש את ג'ון סילבר הארוך, הנבל העליז, את בן גאן, את שאר הפיראטים ואנשי החוק. עתה בא וואלט דיסני, הביא אל הבד עיבוד קולנועי חדש (השני) של יצירתו הגדולה של סטיבנסון, והיא אינה מאכ' זבת את מיליוני חסידיו הספר.

דיסני הפיק את הסרט עם שחקנים חיים, השתמש בכספיו המופלאים באנגליה, סובב בה את הסרט, בהשתתפות נער אמריקאי צעיר, בובי דריסקול, ושחקנים אנגלים כרוברט ניוטון (סילבר) באויל סידיני פינגלי קארטי חלק ניכר מהסרט צולם במערב אנגליה, בנוף מרהיב. מרהיב גם הסרט.

"נרקודה"

עוד קומדיה מוסיקאלית שעלילתה המר זרה משחיתה בה כל חלקה ובה, כל מספר מוסיקלי או מחולי. הפעם, הקר' בנות (פרט לקהל, כמובן) הם פרד אסטייר ובטי האטון. תחת להשתמש במלוא כש' רונם של שני שחקנים אלה לכל ארכו של הסרט, שרברבו לתוכו עלילה חסרת טעם על אודות נערה (האטון) הנוגחת את ידידה (אסטייר), נשאת לאחר. כאשר הבעל נהרג ומשאיר אותה אלמנה צעירה, מטופלת בילד, היא פוגשת שוב באסטייר, רוקדים, מנסים לחטוף מהם את הילד. הם שרים. שוב מנסים לחטוף את הילד. פראנק לטר, אחד ממחברי המוסיקה הקלה הטובים באמריקה כתב מנגינות עליונות, המחיות את נרקודה, נותנות לאס' טייר אפשרות להוכיח שגילו (שאין צעירות ביותר) עודן מלאות עלומים, להאטון — שהיא בעלת הטמפרמנט ה' גועש ביותר בקולנוע.

"אבא משיא את בתו"

אף על פי שאב אמריקאי משיא את בתו בצורה אחרת מזו שמשיא אותה אב ישראלי, יתקבל גם בעינים מקומיות אבא משיא את בתו באהדה. אבא כאן הוא אותו שחקן מצוין ספנסר טרייסי, השומע יום אחד את בתו (אליזבת טיילור) מודיעה כלאחר יד שהיא עומדת להנשא.

מיד תוקפת את טרייסי חרדה רבה לגורל בתו. הוא מציק לאשתו, גוער בה בגלל אדישותה, כביכול, לעתיד הבת, מדבר על לב הארוש הצעיר, נפגש לשיחה עם הורי הבחור, נכנע לבסוף ; בשעת משתה הארוסין הוא כה עסוק במטבח בהכנת קוקטיילים עד שהוא מחמיץ את ההזדמנות להודיע ברבים על המאורע החשוב.

ג'ון אבנס
השכנוע: מבט אחד

עתה מגיע "עורך חתונות" מקצועי (ליאו ג'. קירול) ההופך את הבית על פיו, משנה את סדריו מן הקצה אל הקצה. בחזרה על הטקס כלום אינו הולך כשורה. ביום החתונה : שוב מהומה ומבוכה האורחים הצמאים מתנפלים על המש' קאות, טרייסי אינו מצליח, בכל הבלבול, למצוא את בתו, להפרד ממנה בסרט היא יוצאת לירח הדבש בודד ועיף, הוא נשאר יושב, בין שברי הכלים, ערימות הבק' בוקים ושאר שיירי החגיגה — לשלם את החשבונות.

ספנסר טרייסי הצטיין במספר רב של קומדיות, אך הפעם הוא מתעלה על עצמו. הוא גבור הסרט והוא מבלם דמות שלמה, חביבה, קומית ביותר.

בקצרה

עלי הזהב — דראמה שאינה מת' קבלת על הדעת אודות הפסד ורווח בטכס ואחבה, בראשית המאה הנוכחית, בדרום ארצות-הברית. גארי קופר, לורן באקל ופטרשישה ניל.

בשד אהבה אחת — החווה של דיאנה דורבין בוטל לאחר הסרט הזה. הסיבה ברורה : מעשה בנשיא ארצות הברית המתערב בענייני הפרטיים של אחת הטלפוניסטיות שלו משום שקבלה התקפת גיהוק. לצופים : התקפת פיהוק. **הייתי אבא ממין זכר** — כדורגל, טפול בתינוקות, פסיכולוגיה, אלו הן הבעיות המעסיקות מספר היללים משוח' ררים (אמריקאיים). פטפוט ללא הרף על הרבה הבל.

המחבר אהב מ'צים

במשרדו של אדוארד מסטרס, עורך דין מניו יורק, הגיעו בימים אלה ליישוב סכסוך מוסיקלי, שארך למעלה משלש שנים. הרמן יבלקוב, שחקן יהודי מה' תיאטרון האידי בניו יורק, הסכים לפשרה: קיבל 25 אלף דולר פיצויים. כך נסתיימה פרשת ה"היט", "ניצ'ור בוי", אותו שיר שהוקלט ושודר בכל רחבי העולם ואשר במשך שלש שנים לא ירד משפת'ר תיהם של מיליוני אמריקאים ואפילו הגיע לתחנת הרדיו ברמללה.

לפני כשלש שנים הופיע השיר "ניצ'ור בוי", המוכר היטב לאהודי המוסיקה ה' קלה בארץ, ובין לילה הפך סנסציה. בכל מקום אשר שם אפשר להשמיע מוסיקה תמורת מטבע לחון. תיבה מוסיקלית" הותקן משבץ, כי הורשיה היתה גדולה. תחנות רדיו, תזמורות, תקליטים — "ניצ'ור בוי" נהיה, כשירים רבים אחרים, בתקופותיהם, לחם חוקם של הפונים. מחבר השיר, אידן אבהו, אחד שעליו לא ידעו מאומה, לא חיפש פרסומת, לא הופיע ברדיו או טלוויזיה, נשאר במחתרת. הדבר עורר את יצר סקרנותם של העת'ר גאים, שיצאו לחפש את מחבר ה"היט", כדי לספר לקהל הקוראים מיהו זה, שכבש את לבות מיליונים בשירו הסנטימנטלי. **ירח דבש בחיק הטבע**, הציג אחר אבהו היה בלתי רגיל, אך התוצאות היו כדאיות, למעלה מן המשוער. מחבר השיר עצמו הוא "ניצ'ור בוי" (בחור הטבע), טבעוני מזוה, מגדל זקן ושער ארוכים, חי תחת כפת השמים, אוכל ירקות ופירות ומאמין בדת, שיש לה כמה עשרות חסי' דים בלבד, ועל הכל הנהו "יוג'י", העושה תרגילי גוף מזוהים. לפני כשלש שנים נשא לאשה בחורה יהודיה מדטרויט ויצא אתה לירח הדבש — לא לבתי מלון או לריבירה, אלא להרים ועמקים, אל חיק הטבע בקליפורניה. הווג ישן תחת כפת השמים, שם חיבר האדם המזוה את שירו, שלחו להוצאת תוים מבלי לשים לב, מבלי לצפות לגדולות.

ירח הדבש של האדם בעל הזקן והשער הארוך ארך לא חודש אחד אלא ארבעה חודשים מלאים. משחזר למרכז הציונילי' זציה נוכח, כי כל העולם שר את שירו, השיר כבר הוקלט, כבר נמצא ב"תבות ה' מוסיקה" ועל חשבוננו בלוס אנג'לס חיכו לו 53.000 דולר.

הקומפוזיטור הטבעוני לא בז לכסף, להיפך, הוא אץ מיד לבנוק, ביקש לקבלו, אולם כאן הופתע, כאשר נאמר לו, כי יש עקול על הכסף, מאחר שאדם אחד טוען, כי השיר נגנב ממנגינתו. האיש הזה היה השחקן היהודי יבלקוב. אבהו ביקש דמי קדימה — כמאה דולר, כי נשאר

אן ברייט
ההתחלה: בגיל חמש

ללא פרוטה בכיס. הוא חי באורח טבעי, אך את המיצים והפירות עליו לקנות בחנויות. לא הועיל. הכסף היה מוקפא עד לבירור הדבר. בינתיים הלך הסכום וגדל, עבדו חודשים רבים, אשתו של הטבעוני צריכה היתה להשיג כמה מאות דולר על מנת להיכנס לבית יולדות.

טענתו של הרמן יבלקוב היתה, כי לפני 12 שנה בוצע בתיאטרון היהודי בסקונד אוניונו מחזה "פפירוסן" (סיגר' יות) שיר מפרי עטו בשם "שחייג מיין הארץ" (הרגע, לבי !) אבהו טען, כי לא היו הדברים מעולם, הוא לא סחב, לא ראה מימיו את המחזה, לא שמע מימיו את השיר. "ניצ'ור בוי" חובר על ידו בשעה ששכב עם אשתו על הדשא בצל

עצי תמר, אי שם בקליפורניה. היה ליל ירח, הוא זוכר את זה היטב, השניים שתקו, הביטו אל הירח העולה במרומים. ואז עלה במוחו הרעיון, חיבר את השיר. הריפורטרים יצאו לראיין את המחבר הטבעוני, סעדו את לבם ליד שולחנו (ירקות ומיצים), הענין הסעיר את החוגים המוסיקליים ואחר כך נשכה. הדבר נכנס למסלול משפטי, לדיונים למשא ומתן. לבסוף, בעזרת שני עורכי דין, הסכימו להתפייס. יבלקוב קיבל 25 אלף דולר, הסתפק בזה. הוא אמר, כי זה מספיק לו לפי שעה, הסיפוק שמנגינתו היה בה כדי לכבוש עולם, עודד אותו מאד, חשוב לו יותר מהכסף, אבהו אמר, כי אין הוא מתכוון לפי שעה לחבר שוב שירים, הכסף יספיק לו כדי לחיות בנחיות תוך טיולים עם בני משפחתו על פני הארץ.

המונצח פרסם מכתב

מנואל רוזנטל, המנצח היהודי הצרפתי, שביקר בארץ לפני שלש שנים וניצח על התזמורת הישראלית, עורך בימים אלה סנסציה בעיר סיסל, אשר בארצות הברית, שם מכון רוזנטל מזה שנתיים כמנצח קבוע של התזמורת הסימפונית.

מאת הרעיון הגדול (30.000 דולר) עמדה תזמורת סיסל בפני הברירה : להיות או לחדול. לאחר שהישיבות הרבות של "החוגים למען התזמורת" (מחלה) שאינה הפטנט של ישראל בלבד) לא נשאו פרי, הלך רוזנטל בדרך אורייגנילית ב" יתרה, הוכיח, כי הצרפתים היו תמיד המהפכנים הראשונים, עשה רושם אף על האמריקאים. הוא פנה במכתב גלוי לתוש' בי העיר מעל דפי העיתונים : "גברת ואדון סיסל, אני צרפתי וגלוי לב ואתם מוצאים חן בעיני, ועירכם מוצאת חן בעיני והתזמורת שלכם היא טובה וחבל שתלך לאיבוד ואני מאמין, כי לא תתנו לה להתחסל".

באותו יום הקים קופת רחוב, מין סדור, שהמגבית היהודית המאוחדת יכו' לה ללמוד ממנו. באחת החנויות שבמרכז העיר התקינו רמקולים, בפנים ישבו מו' סיקאים, מנגני ג'ז באו כאות סולידריות כדי לעזור לסימפוניקים וניגנו. ליד חלון קטן ישב פקיד וקבל תרומות מהקהל שעבר ברחוב. אמנם לא הושגה המטרה הסופית אך התוצאות היו בעלות משקל: 16.500 דולר תרומות. תזמורת סיסל ניצלה.

במחתרת, חלום זקילה. מנואל רוזנטל הוא אחד הטיפוסים המוסיקליים הסימפטיים ביותר שביקרו אי פעם בארץ. למחרת בואו לתל אביב ראה שאנשים מטיילים בכנסני חקאי קצרים, אמר : "רעיון גאוני, ארץ נפלאה" ומאז לא ראוהו אלא לבוש כך (פרט לקונצרטים), ללא גרביים, בסנדלים, בגופיה. רוזנטל הוא קומפוזיטור, שחי במחתרת בשנות הכיבוש הגרמני, מוסיקאי בעל יכולת, מי שהיה אחד מתלמידיו המועטים של מוריס ראוול. בהיותו במחתרת חי' בר "סימפונית האוכל" כעין חזון על מזון ואכילה המסתיימת בזלילה עצומה. רוזנטל ביקש לבצע את היצירה בהיותו בישראל, אך בימים ההם (1948) עוד לא העריכו כראוי את האקטואליות שבדבר.

גם התזמורת הישראלית זקוקה לכסף רב, כדי להקים אולם קונצרטים (במקום האולמות הקיימים, המקשים על הקהל והמונעים קהל רב מבקר בקונצרטים) אך אין אפשרות, כנראה, לאסוף את המו' סיקאים (מהבורסה של "גינתית") לחנות מיקולנסקי ולפתוח במגבית.

אליזבת טיילור
לאחר יד: נישואים

תמר: קפיצה לרוחק
הדבר מצא חן בעיניה

הקרב של אורד צירלס נערך לפי שנקבע ומטרתו הייתה לחזק את תאורו כאלוף העולם בפגישתו הקרובה (12 בספטמבר) נגד ג'ו לואיס, הרי לא מנע הדבר בעד לואיס לבטל קרב שנקבע בינו לבין אלוף גרמני שנועד להעריך השבוע. לואיס חשש שאם הוא יצליח לגבור על הגרמני הרי יערך לו הקהל הצגה פראית מלווה בזריקות כסאות עוד בהיותו בזירה, כשם שעשה לאמריקני שחום העור, ריי שוגר רובינסון. במקום זה החליט ג'ו להתמודד עם אלוף ארגנטיני.

טניס

"הפעם התחרבנתם"

כאשר הגיעה סערת הרוחות בפרבר הלונדוני, וימבלדון, לשיאה צעק אחד מפרשני הספורט: "שחקני הטניס הח' ליטו לסדר אותנו, זה לא יכול להיות". חבריו העתונאים העדיפו לשתוק מכיוון שאחרת היה הקהל הרב, שהקיף את מגרש הטניס המרכזי והמצומצם, צוחק מהם בקול-רם ובלי כל בוש. טניסאי קשיש ובעל שם עולמי בתור אלוף צרפת אמר בשקט: "התחרבנתם הפעם אבל איננו זוכר אליפות שנחשבת וקלעתם למטרה". ז'אן בורוטרה (42) הותיק דזק ולא צדק.

לזרוק את המחבט. אוהדי הס' פוטרס-הלבן בצרפת המציאו כינוי ליד המסורתית האוחזת במחבט הטניס תוך מתינות הדעת ומחזירה את הכדורים בדיקנות וללא תנועות משונות. הכינוי הוא: קרוקודיל. באלופות הבינלאומית האחרונה בצרפת, המשמשת בדרך כלל כחזרה כללית של טובי הרקטות בעולם, נשארו שני קרוקודילים: ירוסלב דרוז'י, בוני, אטר יד ימינו, שגלה מצ'כיה הקו' במניססית והתיישב, לאחר שורת נדודים, במצרים. השני הוא אריק סטורג (29) מדורס אפריקה.

בערב שקדם לפתיחת האליפות העו' למית הבלתי רשמית נראה היה שהגיע תור הקרוקודילים. הברון הגרמני גוס' פריד פון קראם בן ה-42 החליט לקחת את התחרויות ברצינות. הוא היכיח שהוא יכול לנצח את הצעירים שלא יכלו להרים מחבט בזמן שהוא הגיע לגמר וימבלדון בשנים 1937-1937. אולם כא' שר חום התחרויות התחיל לעלות למע' לות גבוהות וההתעניינות הפכה לרדיפה ולנחשושים בקרב חובבי הספורט נראה שהצעירים מסוגלים ללמד פרק את הזקנים.

תלוש לתחרות הבחירות

של "העולם הזה"

כל אורח במדינה מצייר לעצמו, לפני הבחירות, תמונה מסוימת של התוצאות. האם בקיא אתה בהלך הרוחות ברחוב? האם יש לך חושי-גיתוח מפותח? אם כן: נסה לחשב את התוצאות הסופיות של הבחירות לכנסת השניה באחוזים, רשום אותן ושלח אותן עד יום 15.7.51 למערכת העולם הזה, ת. ד. 136, רח' לילינבלום, תל-אביב. ("תחרות הבחירות").

השם.....
הכתובת.....
הגיל.....
המקצוע.....

ליון: שעה אחת (41 דקות).
לאה יוגנר לא התייאשה כאשר ראתה את הבחורים בורחים ממנה. הם לא רצו שבחורה תשיג אותם בספורט הגברי, אך היא הקדימה 12 בחורים בזמן של שני תיים, ו-36 דקות ו-12 שניות.
השרשרת הופסקה מדי קטעי מרחק שונים והשחיין ה-19 הגיע לאחר שלש

תמר: ריצת 60 מטר
זכתה בתואר "מלכה"

שעות וחצי מהזמן שהתחיל. כנראה שאין הכרח לנסוע לתעלה האנגלית כדי להר' אות שיש דם וגשימה להרפתקאה בריאה ומעייפת.

התאגרפות

מתנדב לצלב האדום

לאחר שאורד צירלס, האלוף העולמי בהתאגרפות במשקל כבד, פתח וחבל בעינוי מקושטות הפנסים, הפך את אוניו לשוללית דם סמיכה והלם בו בכל פנה בגופו הפטיר פרדי בשור המנוצח: "אך, לוא יכולתי להכות בו הייתי הופך לאלוף העולם במשקל כבד". ארבעת הסיבובים של פרדי עם המפצץ החום, ג'ו לואיס, השאירו לו זכרון בלתי נעים לתקופה ארוכה אולם הוא לא נרתע, החליט להפ' גש בקרב עם הכובי אורד צירלס. למרות שלואיס גלה בקרב זה שהוא לא שכח את מקצועו ושבר את אפו של פרדי, חתך את אוניו והזניז כמה עצמות ממקור מן הנכון אמר פרדי בשור: "זה היה יכול להיות הקרב היפה ביותר בקריירה שלי אלמלי העין הזאת שנפגעה".

מסכת דם. לצלול הגונג היה אכזרי גם הפעם ופסק את הנצחון לאורד. בס'י בוב השביעי הפסיק שופט הזירה הרי מסיס את הקרב מכיוון שפרדי בשור לא נראה מבעד מסכת דם. אחז מפר שני הספורט שראה את המתאגרף העקשן והמנוצח התבטא: נראה היה שפרדי החליט לגנוב את עצמו לצלב האדום.
לא רוצה מכות מקוה. אם כי

שורן. הידיעה על ההפסד של הנבחרת התל-אביב לאתונה (2:1) הפכה לשיתח היום, אולם חובבי הספורט לא ידעו מה נכון להם.
איך אפשר? כאשר נודע למחרת שבחירי הכדורגל הישראלי הפסידו בתור צאה גבוהה (1:8) לאיסטנבול אחזה תר' המה את כולם. איך אפשר להפסיד כך?

תמר: הריפת כדור ברזל
התקדמה בשיטתיות

אתלטיקה

המלכה ידעה לקפוז

תמר מטל (17 וחצי) היא נערה גבהת קומה (1.74 מטר), ירקרקת עיניים ורחבת חיוך העובדת בחברת הביטוח היודיה והעוסקת בספורט עוד מגיל הילדות. הישגה הראשון, בשדה האתלטיקה ה' קלה, הושג בהיותה בת 11: היא קפצה לרוחק של 3.50 מטר. הדבר מצא חן בעיניה, היא התקדמה בשיטתיות, שיפרה הישגיה ותוצאותיה, זכתה בתואר מלכת הספורט של האתלטיקה הקלה. אך היא לא אהבה אתלטיקה, המשיכה בהתעמ' לות חפשיה וכדורסל. בלא כוונה מיוחדת זכתה לאליפות מכבי באתלטיקה כאשר קפצה לגובה 1.41 מטר.

אברהם גרין, אתלט ותיק, הרגיש במח' אמת החדשה, שבע רצון, הפכה לבת חסותו, התמסר לאימונה השיטתי וב-1949 הגיעה למרחק 4.78 מטר בקפיצה לרוחק. משך כל הזמן לא ננטה תמר את ה' כדורסל, נקבעה לנבחרת הישראלית (בציר רוף שש מכביות, עשר בנות הפועל) שייצגו את ישראל בבודפשט.

מאז השיגה, במכבייה ובאימונים שיט' תיים, משך שנה אחת, ארבעה שיאים לנערות: רוחק — 5.03 מטר, כדור-ברזל — 8.97 מטר, דיסקוס — 26.70 מטר, קפיצה לגובה — 1.43 מטר. אך תמר לא הסתפקה בזאת, נטלה את המקום השני לנשים בקפיצה לגובה, שברה בכך את מרבית השיאים.

חלומה של תמר: לקחת חלק באולימ' פיית הלטינקו, 1952. קודם לכן היא רוצה לצאת לקורס מורי התעמלות. גוס'פ לכל הכניסו פעילותה הענפה והתמדתה של מדליות ופרסים. באוספה: 10 מדליות זהב, 9 מדליות כסף, מדליית ברונזה אחת ועשרים תעודות שבחים. היא אף זכתה לנעלי ריצה מהכוש היאנגלי גיינקובס, שהשתתף במכבייה השלישית ושחיבב את הנערה וריצתה. השבוע סיימה תמר מטל את תקופת הנערות, זכתה במלחמת שלוש, הבטיחה: "אני עוד אפתיע בכוכרות."

כדורגל

הבת לא האמינה

בעת שאסתר (אתי) קוטוביץ בתו של מלווה הנבחרת שמעה על הפסדו של בני תל-אביב באיסטנבול לא האמינה, נטלה את הגיפ האדום שלה והחלה לנדוד בראשון-לציון לברר את התוצאות לא-

9	8	7	6	5	4	3	2	1
				12		11		10
								14
	17		16	15				13
							19	18
								20
								21
								22
								23
								24
								25
								26
								27
								28
								29
								30
								31
								32
								33
								34
								35
								36
								37
								38
								39
								40
								41
								42
								43
								44
								45
								46
								47
								48
								49
								50
								51
								52
								53
								54
								55

תשבץ מס. 75

מ א ו ז ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת
הבד: (6) מנור; (10) מרר; (11) היתה לו אתון
פסחית; (13) תחום מושב ליהודים בגולה; (14)
מספית; (15) מטובי שחקני תיאטרון ה"אהל";
(17) תואר הולנדי; (18) היפרכיה; (20) שטת קשר
יונה; (23) מדון; (25) אליל השמש במצרים
הקדומה; (27) עני; (29) אדמת הנב; (30) בירת
איטליה; (32) מופיע במלחמת הבחירות כנציג
מפא"י; (35) מקום נישוא; (36) בבקשה; (37)
אונברסיטה אמריקנית נודלה; (38) נתיב; (41) אבי
שמשו; (43) ירח; (45) אויב; (46) אזור בארץ;
מנה; (51) מבני יעקב; (53) שאר כשר; (54)
כלי קבול; (55) מינימום אנשים הדרוש לתפילה
בצבור; (56) עליו נשען הפסח; (57) יקר מציאות.
מ א ו ז ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת
אחות משה; (3) מחצית דרה; (4) כבדפה; (5)
צער; (7) נעל כרימפזה; (8) אוריו; (9) עושר;
(11) ציר ישראל בפולין לשעבר; (12) נוזל נפוץ;
(15) בושם; (16) מוט לדגל; (19) מבני נח; (21)
מחסור; (22) אספקלריה; (24) קול עבה; (26)
דויד; (28) פנוי; (30) ממשל משלים ידוע; (31)
מורה; (33) משכה משכר; (34) תמורתו תקבל את
מצריכו במשכר צנע; (35) שקט; (39) צנע
בהיר; (40) מלת הכמחה; (41) שחקנית התיאטרון
הקאמרי; (42) משטר; (44) שטות; (45) דמות;
(47) ניד; (48) כנר המעוט; (50) סיני; (52) מצור
רות כהית שם ה'; (54) עמוד נוללים.

פרסים לפותר תשבץ מס. 75

- רענן רובינשטין תל-עמל
דרך גוה-שאנן 11.
- תמר קצניק רח' גנסין 8 ת"א.
- מנחם מייזב רח' הדר 3, בני-ברק.

כדי לבחור מהן להצגה בפסטיבל, נתקבלו 1500 תמונות. מביניהן נבחרו כחמישים, בהן שתי תמונות של משה ברק: נוף בוואי חמא ליד גינסר, וזוג נעלי עבודה. בינתיים ביקש ברק לחיות חודשים עם כורי פחם, לא נרתע מהתנגדות מנהל המכרות, כתב מכתב לרברנט ג'אנר, חבר הפרלמנט ויו"ר הפדרציה הציונית, המליץ והורשה לדרת למכרות.

החדשים הפכו חצי שנה. ברק עבד בכריית פחם האבן במכרה בן 160 שנים, חי בין הכורים, גר עמם, צייר אותם. הדבר הפך לסנסציה בבריטניה. הצייר הישראלי שחי חצי שנה במכרה, הזמן לבני. בי. סי, למסור את רשמיו למאזינים, תמונתו פורסמה בעיתוני לונדון. אך כאשר השתתף בוויכוח על עתיד האמנות המודרנית בשאל, כשהודיע את שמו: ברק הירוע? "לא", השיב משה ברק: "הישראלי!"

ספרים

הדחיפה: שתי מרגמות

כיבוש יפו 1902 (ע') — חיים לזר (ליט"א) — הוצאת שלח (1.800 ל"י). מלבד העובדה שיפו נזכרה ארבע פעמים בתנ"ך (אילת, למשל, נזכרה שש פעמים) ושימשה מלת גידוף באירופה של הצלבנים (בגלל אניותיהם שהתנפצו אל סלעיה) היא ידועה כעיר נמל משך אלפי שנים, כגדול היישובים הערביים בארץ משך שלושים השנים שלפני הכיבוש מדינת ישראל.

לא התרברבות פרק. למרות שכבר נמצא כתב אחד, יוסף אוליפק, שהצטיין בגיבוש עובדות וטילוא מסמכים בספרו "ממאורעות למלחמה", הן באותה פרשה, הרי יתרונן של חיים לזר, הניגוד באותה פרשה, בזה, ממחצית הספר ואילך (לדיק: מעמוד 114: "אנו יוצאים לכבוש את יפו") מתבררת במידה רבה אותה פרשה, שנראית עדיין לרבים כסתומה: מה, בדיוק, ארע ביפו? הפרשה מתבררת, אך אינה מתבהרת: נראה כי אנשי אצ"ל, האמציים, נכשלו ביפו, מבחינה צבאית, בגלל שלוש סיבות: תכנון לקוי, חוסר אנשים וציוד, אויב (טנקים ומטוסים בריטיים) שלא ציפו לו. במידה שיש לייחס לאצ"ל את כיבוש יפו, פירושו של דבר שהם נתנו את הדחיפה (הפסיכולוגית) עלידי הרעשה בלתי פוסקת משתי מרגמות טרייאנט (שניגונו באלפי פגזים שהוחרמו כמה שבועות קודם לכן מרכבת תחמושת בריטית).

מאידך, נדחית בספר, אחת ולתמיד, האשמתם המגונה של כמה חוגים, ערב הסדר ההגנאי-אצ"ל (שחייב תיאום ושיתוף פעולה) כי התקפת אצ"ל על יפו בוצעה לשם התרברבות סרק בלבד, סיכנה את מערך כוחות הבטחון היישוביים (קרי: ההגנה) נסתיימה בדומה לתחילתה: התפת נפל.

אין שולחים מאות איש לאש, סובלים אבדות רציניות (40 הרוגים, 80 פצועים) בהפגזות בריטיות אכזריות לשם התרברבות, ראוה בלבד.

מסביב לקרמל: תרבות

רשמי מסע (112 ע') — שמואל אליי שוב. — עט עובד (300 פרוטות). פעם היה באוניברסיטת מוסקבה סטודנט יהודי בשם שמואל פרידמן. כיום יושב באותה בירה ציר ישראל, שלישי במספר, אחר גולדה מאירסון ומרדכי נמיר, ששמו שמואל אלישור. כמובן, בהתאם למיטב ההתפתחויות באגדה, אלישור הוא פרידמן. אך בינתיים הס' פיק, נוסף לכך, לעלות בשלבי הסתדרות העובדים ומשרד החוץ הישראלי.

לפני שנה, עוד בהיותו מנהל המחלקה למזרח אירופה במשרד החוץ בקרייה (טרם התמנותו לציר ישראל בפראג של צ'כוסלובקיה) יצא למסע ביקור בארצות תחומי: צ'כוסלובקיה, הונגריה, בולגריה, יוגוסלביה וברית המועצות.

כדיפלוטט יודע אלישור את כללי הז'ורנל, אינו מביע דעה על המשטר בארצות הדימוקרטיות העממיות. עיקר הספר: תיאור שרידי הקהילות היהודיות (המע' סות), זרועת האמיים של מחנות ההשמדה (אושבינצ'ים, מיידן): המשרפות (העומ' דות על תלן), ערימות המזונות של הנרצחים, כלי ההתחצ, מאות אלפי המשק' פיים, מערכות השיניים התוחכות, הרגי ליים והידיים המלאכותיות לסוגיהן; נעלי ילדים, נשים וגברים, לפי צבעים ומידות. אולם ברגע שעטו של אלישור דורך על אדמה סובייטית, הוא משתתק במידה יתירה, מתרכז בתיאור ענייני, של בעל הבנה, בנכסי תרבות סובייטיים.

* ברק הירוע: גירוי ברק, בן 70, ממניח היסוד של הקוביות, תורה המצמ' צמת את הצירור לצירור הנדסיות.

ציר

הצייר היה ישראלי

יש לך קצת עתיד! אמר מבקר אמנות אחד למשה ברק, שעה שהסבו ליד השולחן הקבוע ב"עטרה", חיפה, לאחר שחזו בתערוכת הבכורה של ברק, ב"בית פבוז". אך ביקורת (באותה רוח) לא מצא לנחוץ לכתוב. כעבור שנה וחצי חזר ברק לשולחן הקבוע ב"עטרה", אחר שהס' פיק לבקר באנגליה וצרפת, למכור עשרים תמונות ולהציג, כישראלי יחיד, בפסטיבל הבריטי.

זקנים וחולצות צבעוניות. משה ברק הוא איש פלמ"ח רחב גרם ומסולסל שינד' בן 26, שהציג לראשונה לפני שנתיים. היו אלה בדים רחבי יריעה וע' ליהם ציורי שמן עזי צבע, לוהטים, רעשניים במקצת. הנושאים: פלמ"ח (פלמחניק) מנגן על מפותח, אנשים בקרב). אך כיון שהיפה רדומה מבחינה אמנותית, לא זכתה התערוכה להד ראוי. ברק הסיק את המס' קנות: אחר מאבק קצר עם האוצר, אושרו לו דיוויים, והוא יצא לפריס, בלוית אשתו ובתו (בת השלוש) להשתלמות, כשבאמ' תחתיו מכתב המלצה מראש העיר.

מן האגנייה (והרכבת) רץ ברק ל"לובור", לראות בתמונות המוצגות ולהיווכח אם הוא רשאי לאחוז במכחול ציירים. לאחר סיור יסודי וממושך קבע: כן.

אחר ה"לובור" בא תור ה"כסית" של פריז, קפה "דום", שהפך מרכז המושבה הישראלית, המתאמצת להיראות בוהמית ביותר. האמצעים: גידול זקנים וגילוחם, לבישת חולצות צבעוניות משובצות ריבוי עים ומכנסי עבודה אמריקאיים. בזכות זאת קנו הישראלים מעמד ב"דום". התור צאה: מותר להם לשבת בלי להזמין.

נושא השיחות במושבה הישראלית הוא מתמיד סביב בעיית הקצבת המטבע הזה וכיון שבצורת אסורים זרים בעבודה, לוסה פרנסתם של רוב הישראלים בסוד: יש כאלה העוסקים ביבוא מעילי מלחים מאנגליה, סחורה שרבים קופצים עליה, כי כל צרפתי המכבד את עצמו לובש, לאחרונה, מעיל מלחים. נוסף לזאת מסייע מוכתר הישראלים בפריז, דוד, (איש אינו יודע את שם משפחתו ומוצאו) לכל הפור נים אליו בשעת מצוקה.

ציירים ויגאל אילן. האמנות בצר' פת מיועדת בעיקר לעידוד התחירות:

משה ברק, צייר הישראלי, לא הידוע

הכל עושים מאמצים על-אנושיים להיראות מקוריים, מוזרים, משגעים. אולם ציירים ואמנים בעלי רמה אינם הופכים עולמות, אינם שמים עצמם מוקיונים.

בפאריס בלבד מצויים כ-60 אלף איש המגדירים עצמם כציירים. מאות מהם חיי' לים משוחררים מצבא ארה"ב, המבקשים להיהפך ציירים בעלי שם-עולם וזוכים, על חשבון תקוה זאת, להענקה חדשית מקופת האוצר האמריקאי.

חמשים הישראלים, אחוזי המכחול ב"פריס, אינם מהווים גוף אחיד בעל תפיסה אמנותית מסוימת ולמרות קשריהם הרופ' פים עם האמנים הצרפתיים הם מתאמצים, בכנות, להתבולל בקרבם.

אולם בלונדון הערפילית, שמעבר לתע' לה, שונה הכל. אין רובע אמנים מיוחד, אין גיגוני בוהמיה, אין קפה "דום". היחס לצייר, למקום, רציני יותר. בלונדון אי אפשר להציג בקלות רבה, למרות שקיימת דרישה גדולה לתמונות. המונים ניצבים בתור ל"נשינוול גלרי", בה מתקיימת תע' רוכת ציורי ואיגו.

גם בלונדון מצויה מושבה ישראלית של ציירים, שחקנים, תלמידי כלכלה (יגאל אילון, למשל).

נוף וזוג נעריים. כאשר "המוסד הבריטי לאמנות בת'זמנו" שיגר הודעה לכל בתי האולפנה לצירור באנגליה בו נתבקשו לשלוח "תמונות, מן המצוינות"

העבד הפנימי הא הקובע!

עבוד עם בד שער בטנת משי באע"ל בטנת משי בשרוולים

זהו סוד השתמרות צורתן של חליפותינו מארגוני קיץ אמריקאיים המביא לחסכון ממשי בכסף ובנקודות.

מספר הנקודות לא השתנה דהיינו:
חליפות 30 נקודות
מכנסים 11 נקודות

היצור שלנו הודך ונעשה בקצב מוגבר וכך שבוע מגיעים לפנינו אלפי זוגות מונסים ומאות חליפות סבלנות! — אנו נספק את דרישות כל לקוחותינו.

אפ"ע

ירושלים * תל-אביב * חיפה

פיגור את יוסף

החשקו הוא שש...

בשנת 1959 תודקן 8 שנים!

המכידה בכל הבנקים והמוסדות הכספיים

ברטום רפין

גם אתה יכול להשתתף בטיוך כה מוצלח!

שיחת היום בעיר ובכפר — אם להוציא מן הכלל, כמובן, את ענין השלום הקרוב בקוריאה — הוא בלי ספק הטיוך הנהדר בלב ים, אשר הופיעה עליו ב"העולם הזה" רפורטזיה מצוירת רבת רושם, ועדות לכך משמשים הצל' צילים הבלתי פוסקים למשרדנו המבקשים פרטים על הטיוכים הבאים.

כדי לחסוך טרחא לכל המעוני' ניגם, הננו להודיע כי לטיוך הנע' ירך ב-27 לחודש זה (יולי) כל הכרטיסים נמכרו כבר, ואת ידי' דינו הסליחה.

מספר מסוים של מקומות אפי' שר להשיג עבור הטיוך של שלשה ימים, אשר יתקיים ב-24 ליולי על ספון האניה "נגבה". פרטים אפשר להשיג בכל סוכנויות הנסיעות ובמשרדנו: **פאטרא**

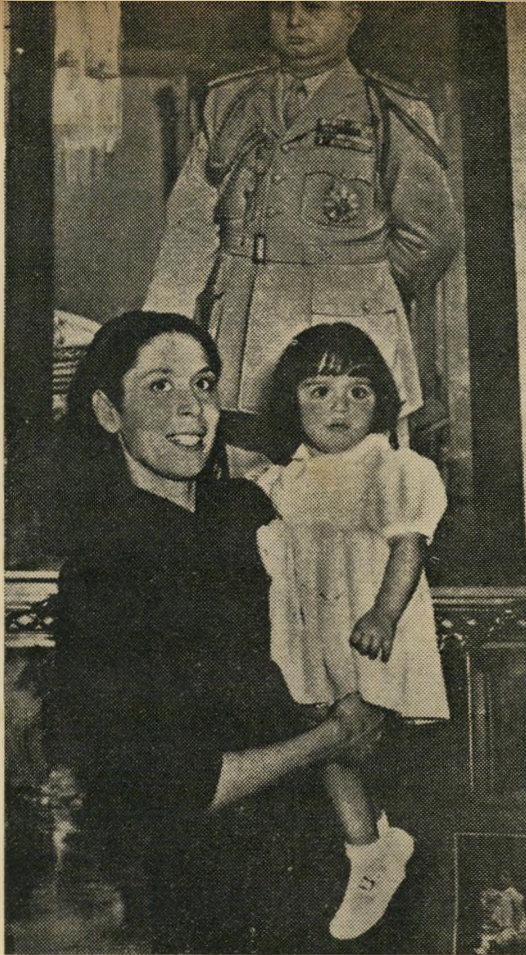
סוכנות נסיעות תל-אביב — רח' נחלת בנימין 63 חיפה — שער פלמר 3 ירושלים — הרצל פנת שטראוס

גלוב

סוכנות נסיעות תל-אביב — הרסיני חיפה — ככר חיאט ירושלים — מלון המלך דוד

השתתף בטיוך הנוער באניה "קדמה"

אשר יתקיים ב-18 ביולי. הרשם מיד אצל סוכני הנסיעות. פאטרא או גלוב תל אביב — ירושלים — חיפה

נוראנה אליזעם וכתה חוסניה
אפילו המטאטא וקומקום הסה

מחיר כונה טובה (להגן על העולה המאוכזב)
משמית אלנסר את כל השמות שהוזכרו באותן
מכתב, אך מוסר אותה, מלבד זאת, במלואו :

"אני מקווה כי קיבלתם את מכתבי האחרון ששלחתי
פלשתינה. ציפתי לו את כרטיס האניו ששוב אינני
זקוק לי. מכתבכם האחרון גרם לכך שעזבתי את
פלשתינה ועברתי לסוריה. נתקבלתי בסבר פנים
יפות. אני עדיין זוכר את פגישתנו האחרונה כאשר
(...) ניסו לעזוב לי, שעה שאמא בכתה וסבי
ואבא שידלוני לא לנסוע. אולם תמיד הייתי צעיר
חסר אחריות. אני מקווה שבעתיד אדע יותר טוב.
כי כאשר אדם סובל הוא לימד לחיות נכונה. מתי
אראכם בשנית? רק האלוהים יודע את התשובה.
מעולם לא הייתי בכלא אך גורלי הביא אותי ליהודים
המתועבים ולהכרה עם סריגי הסוהר. כאשר אחזור
לפריס. אפרסם בעיתונים שיהודים אינם צריכים
לעלות לפלשתינה, כי שם כולם מלוכלכים. אני
מאד מתגעגע לילד (...). כעת אני בכלא ואינני יודע
כמה זמן אשאר בו. אולם אני שבע רצון, אני אוכל
בשר כל יום, דבר שאינו לאיש בישראל. משך שמונת
החדשים שהייתי בישראל, איבדתי 15 ק"ג ממשקלי
והתרגלתי לא להיות בררן, לכן אוכל אני כעת כל
שמגשים לי.

מה שלום (...). ושלום (...)? אני מאחל להם
הצלחה בלימודים וכאשר אחזור לפריס לא אתן לה
לעבור. אני גומר עכשיו, ושולח לכם הרבה נשיקות".

סיכומי של העתון : אם יקיימו העברים את המצור
לתקופה קצרה בלבד, יברחו כל תושבי ישראל לארץ
צות מוצאם, כעכברים העוזבים אניה טובעת.

* ליד ציור המראה את קולונל חוסני אליזעם,
שבועיים לפני הרצח.

החסות של עדן הבריטית. אינך הייב לקנות סחורה
רק לפי תיאורי הסוחר. אין היא גם רעולת פנים ;
תוכל לגשת ולגעת בידך כדי לבחון את טיב הסחורה.
ואם רצונך בבחור, זה יעלה עוד פחות, במחירי
השוק החפשי".

אין זאת מודעה מסחרית. זאת כתבתו של
עתונאי מצרי שחור מסור בעדן וחצי-האי ערב.
בשבועיו אל-אסא הוא מסכם את רשמי סיורו :
"אבדתי את אמונתי במה שקוראים זכויות האדם,
לאחר שראיתי את שוקי העבדים הקיימים במאה
העשרים. עתה יש לי הרושם כי מגילת זכויות האדם
אינה אלא פיסת נייר וערכה כערך שאר החלטות
האוי"ם. סעיף 4 של אותה מגילה אומר בפירוש כי
העבדות היא אסורה בהחלט וכי בן-אדם אינו יכול
להיות בשום פנים ואופן עבד. אך על אף זה ראיתי
בעיני נשים וגברים מוצגים למכירה פומבית".
הסופר ממשיך בתיאור שוקי העבדים, שורות
הגברים והנשים העומדים, כשסוחר מונה את מעלר
חיהם. בחורה שווה 20 עד 30 ריאל (5 ריאל = 1
לירה מצרית) וגבר בארבעה או שלושה ריאלים.
סוחר העבדים נוהגים להתקיף שיירות נוסעים העוברים
רות את רבע אל-חאלי, מדבר חול המפריד בין סעודיה
ואיזור האוקיינוס ההודי. את השבויים הם מעבירים
לשוקי העבדים בעדי, תימן וסעודיה.

עם שובו לעדן נפגש הסופר עם גובל, מנהל
שרות המודיעין בממשלת עדן וביקש ממנו הסבר.
גובל השיב שיבוא העבדים אסור והממשלה הברי
טיח משתדלת במיטב יכולתה למנוע זאת. הוא הודה
כי אמנם ישנם עבדים בארמון הסולטאן וכי למשפח
חות הנכבדות עבדים שעברו אליהן בירושה והן
ממשיכות לנצלם בעבדות חקלאיות ולמטרות אחרות.
אולם כל עבד הפונה לקצין בריטי בבקשת מקלט
מקבל מיד את חרותו.

"לא כל העבדים מנוצלים בצורה מחפירה", נחם
אותו הפקיד האנגלי. "אצל סולטאן מוכלא, למשל,
ישנם עבדים המשמשים כחיללים או גובי מסים".
האמצעי היחיד שבי נוקטים הבריטים למלחמה
בסחר העבדים הן יחידות סיד באזור המסוכן. מלבד
זה, נושא כל קצין בתחנות הגבולות תעודות שחורר
עבדים המכירות : "תעודת ממשלת מושבת עדן זו
מאשרת כי פלוני שהוא עבד בי עבדים, חפשי מעתה
הודות להתערבות שלטונות הוד מלכותו ולו זכויות
שאר התושבים במדינה ואין לאיש כל זכות עליו".

אולם הסולטאנים אינם בקיאים בשפה האנגלית ולא
מכירים בתעודה זו. שלטונות הוד מלכותו אינם
מענינים להתערב בעניניהם, כי שמירת השפעתם
באזור חשובה, בעיניהם. מסעיף 4 של מגילת זכויות
האדם של או"ם.

"ואחרי זה שיבואו ויספרו לנו על המעלות הרבות
והסיומה שהאנגלים מביאים לחלקי תבל בלתי-
נאורים אלה. אם אינם מוכנים להבטיח כי בני אדם
יהיו חופשיים תחת שלטונם, מדוע נהיה זקוקים להם?
הרי גם לבדנו (הערבים) ידענו לקיים ולשמור על
משטר של אדונים ועבדים".

תעמונה

כל יום בשר

העיתון הדמשקאי אל-נסר פרסם לפני שבועות
מספר את קורותיו של צעיר יהודי אשר "פונה
עלידי תעמונה הכוב הציונית לעלות לישראל".

אין זאת חלב, דבש ולכדור. לפני כמה
ימים נמלט יהודי צעיר, יוצא צרפת, מישורל לסוריה.
לפני שיצא את צרפת הלעיטו אותו בסיפורים על
ארץ זבת חלב ודבש. אך כשהגיע לישראל גילה את
האמת המרה: במקום ספע ואושר — אבטלה,
מחסור ורעב. כיוון שלא רצה לסבול מתנאי חיים
איומים אלה, החליט להסתכן, התגנב לסוריה, נתפש
וביקש להחזירו לצרפת.

ממקום מעצרו בסוריה שיגר מכתב לקרוביו, בו
היאר את מצב העניינים בישראל.

סוריה

נשות כל המנהיגים התאחדו!

בדירה קטנה, ברחוב אבי רומאנה בדמשק, חיה
אשה כבת שלושים, אלמנה ואם לילדה צעירה. היא
חיה את חייה העקטים, אינה מתערבת בעניני שכניה
ואיש אינו מקדיש לה תשומת לב.

זוהי נוראנה, אלמנת הקולונל חוסני אליזעם,
שמשה על סוריה אחר ההפיכה שהביאה את בעלה
לשלטון ואשר זכתה בתואר "מלכת הרפובליקה
הסורית". מאז, השתנו התנאים בהם חיה.

נודע לי שיש אנשים החושבים את המעט שנשאר
לי כהרבה מדי, היא כתבה לפני זמן קצר באגרת
לאדיב אל-שישקלי, הקולונל שהיה חברו של בעלה
ועתה ממלא את המקום שפונה ע"י רצח אליזעם.
ואכן, היה לאלמנה מה לחשוש. בית הדין העליון
הסורי הוציא צו עיקול על ביתה הקודם, לפרעון חוב
של 100.000 לירות סוריות אשר בעלה היה חייב
לקופת המדינה.

הבית נמכר במכירה פומבית ואחריו גם כל חפציה
הפרטים. הרהיטים, הבגדים, המכונית הפרטית,
"אפילו המטאטא וקומקום הסה". הרשו לה להוציא
רק שתי שמלות וזוג נעלים רורביות. הדירה שהיא
חיה בה כיום נרכשה (כמתנה) ע"י נכבד דרוזי,
שהעריץ את בעלה.

מה היה חוב זה שהמדינה תבעה את פרעונו?
"בעלי אמנם קיבל סכום זה מאישינות סעודית גבוהה
לשם קיצוץ דבר מסוים. זאת יודע הקולונל שישקלי
וכל קצין גבוה שעבד עם בעלי. אולם יחד עם זאת
יודעים הם שחלק ניכר מסכום זה הוצא למעשה
בביצוע אותו דבר מסוים. גם את דירתה העביר
בעלי לחשבון הצבא הסורי".

את כל צרותיה היא זוקפת לחשבוננו של כאמי
אליחנאוי, שרצה את בעלה וירש את מקומו. הוא
חמיד גטר איבה עמוקה לחוסני אליזעם. איבתו לא
שככה גם לאחר שביצע את מעשהו השפל, הוא רצה
להתנקס ב"י. הנקמה: אחרי החרמת כל רכושה,
הקציב לה הענקת חודשית של 300 לירות סוריות
(30 ל"ש). כאלמנת קצין ששירת 35 שנה בצבא
הגיעה לה הענקת חודשית של 1250 לירות. אך למי
יכלה לשנות?

עד אשר, תתאום, הודח אליחנאוי על ידי אדיב
אל-שישקלי. אולם, שלא כקודמו, הראה אדיב את
עצמו אדם בעל רמה אנושית: הוא אישר לחינאוי
הענקת חודשית של 1200 לירות. נוראנה אליזעם
חשבה שגם העוול אשר נעשה לה יתוקן, אולם
לשוא. לא זו בלבד, אלא שעתה עומדים לעקל גם
דירתה הצנועה.

הדבר המעיק ביותר על נוראנה אליזעם הוא
שאלמנתו של כאמי אליחנאוי (שנרצח בבירות, אחר
הדחתו על ידי אדיב אל-שישקלי) ממשיכה לקבל
את ההענקת הגדולה שהוענקה לבעלה. "איה הצדק",
מתרעמת נוראנה. "האם בעלה היה שווה יותר מאשר
בעלי? או שמא נותנת המדינה שכר כזה עבור רצח
(בעלה)?"

ובקריאה "למצפון העם ומנהיגיו" סיפרה: "נשארים
עוד עשרה ימים עד סוף החודש ואין בידי אלא 20
לירות (סוריות). כיצד אפשר להתקיים על סכום
פעוט זה?"

אם מכתבה לשישקלי לא יועיל, היא ספרה לעתור
נאים, תפנה לאשתו. "השרי גם היא עולה למצוא
את עצמה במצב דומה בו לילה. ואם אנו, נשות
המנהיגים הנותנים חייהם לאומה לא נתאחד, מי
יעזור לנו בשעת צרתנו?"

עדן

אפשר לגעת בבחורה

"אתה רוצה לקנות בחורה? פשוט מאד. לך לשוק
המרכזי בסולטאנות של מוללא. (אחת מתשע מדינות

והשפעת קרני השמש

יעקב גרי: עקשנות

דב יוסף: פקפוק

פאולה בן-גוריון: סקרנות

משה סנה: בטחון

צילום:
מקסים
סלומון

הנהלת

מנחם בגין: זהירות

הבכנסת

ננחס לבון: השגחה

יהודית שאחוני: הקשבה

עדה מימון: הדגשה
ישעיהו ויצלינג: תאבון

